

Pirkanmaan
hyvinvointialue

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

VALVONTASUUNNITELMA 2025

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelut

Onnettomuuksien ehkäisyn siviilivalmiuden toimialue

Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualue

Sisällys

JOHDANTO	4
1. VALVONTASUUNNITELMAN MÄÄRITELMÄ JA TARKOITUS	6
2. EDELLISEN VALVONTASUUNNITELMAKAUDEN TOTEUTUMINEN JA JOHTOPÄÄTÖKSET	9
2.1. EDELLISEN VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	9
2.2. ONNETTOMUUSKEHITYKSEN SEURANTA	12
2.3. JOHTOPÄÄTÖKSET EDELLISELTÄ SUUNNITELMAKAUDELTA	15
3. ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN JA VALVONNAN VASTUUALUE SEKÄ VALVONTATOIMINTAAN VARATUT RESURSSIT	17
4. VALVONTATEHTÄVÄT	21
4.1. MÄÄRÄAIKAINEN VALVONTA	22
4.1.1. <i>Yritys- ja laitospöytäkirjojen (A1-A6) valvonta</i>	25
4.1.2. <i>Asuinrakennusten valvonta</i>	26
4.2. EPÄSÄÄNNÖLLESTI SUORITETTAVA VALVONTA	27
4.2.1. <i>Ylimääräinen palotarkastus</i>	27
4.2.2. <i>Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (erityinen palotarkastus)</i>	28
4.2.3. <i>Lausunto kiinteistön väestönsuojan käyttöönotosta (väestönsuojan käyttöönototarkastus)</i>	29
4.2.4. <i>Lausunto kiinteistön pelastusteistä (pelastustien koeajo)</i>	29
4.2.5. <i>Kemikaaliturvallisuuslain mukainen valvonta</i>	30
4.2.6. <i>Yleisötilaisuuksien valvonta</i>	32
4.2.7. <i>Muu valvonta</i>	33
4.3. ASIAKIRJAVALVONTA	33
4.3.1. <i>Pelastussuunnitelmien valvonta</i>	34
4.3.2. <i>Poistumisturvallisuus selvitysten valvonta</i>	34
4.3.3. <i>Suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta</i>	35
4.3.4. <i>Muu asiakirjavalvonta</i>	35
5. MUU ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN JA VALVONNAN TEKEMÄ TYÖ	37
5.1. OHJAUS, NEUVONTA JA TURVALLISUUSVIESTINTÄ	37
5.1.1. <i>Ohjaus</i>	37
5.1.2. <i>Neuvonta</i>	37
5.1.3. <i>Turvallisuusviestintä ja -koulutukset</i>	38
5.2. YHTEISTYÖ JA PAIKALLINEN TURVALLISUUSUUNNITTELU	38
5.2.1. <i>Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa</i>	39
5.2.2. <i>Yhteistyö pelastuslain 42 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä</i>	42
5.2.3. <i>Yhteistyö pelastuslain 62 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä</i>	43
5.2.4. <i>Paikallinen ja alueellinen turvallisuussuunnittelutyö</i>	43
5.3. PALONTUTKINTA	43
5.4. ONNETTOMUUSKEHITYKSEN SEURANTA	44
5.5. VALMIUSTARKASTUKSET	45

5.6.	HANKE: ERI VIRANOMAISTEN KÄYTTÄMÄÄN PAIKKATIE TOON PERUSTUVA PALORISKIKOHTTEIDEN PAIKANTAMISMALLI	45
6.	VALVONTASUUNNITELMAN TAVOITTEET / KEHITTÄMISKOHTTEET SEKÄ VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	47
6.1.	TAVOITTEET	47
6.2.	VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	49
7.	VALVONTASUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN	51
	LIITTEET	52
	VALVONTAVÄLITÄULUKOT A1-A6 JA B1	53
	VALVONTAVÄLIEN MUUTOKSET JA NIIDEN SYYT VUODELLE 2025	61
	VALVONTAVÄLIEN MUUTTAMISEN PERUSTEET	62

Johdanto

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttaminen yksittäisessä kohteessa voi sisältää useita eri toimenpiteitä esim. valvontakäyntejä, asiakirjavalvontaa, poistumisturvallisuusselvitysten arviointia sekä neuvontaa ja muuta turvallisuusviestintää. Valvontaan liittyy myös viranomaisten välinen yhteistyö yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Pelastuslain 379/2011 mukaan pelastuslaitoksen tulee antaa ohjausta pelastuslain velvoitteiden toteuttamisessa.

Valvonnan ensisijainen tarkoitus on ohjata, neuvoa ja opastaa palo- ja henkilöturvallisuuden ylläpidossa ja kehittämisessä, ja siten osaltaan vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia vahinkoja, mutta myös tarpeen mukaan valvoa säännösten noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan toiminnan vastuuta turvallisuuden ylläpidossa ja parantamisessa.

Pelastustoimen strategiassa 2023 -2026 todetaan: *Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti. Tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten pienentäminen. Tulipalojen määrä vuoden 2030 loppuun mennessä puolitetaan. Asumisen paloturvallisuuden edistämisen tavoitteena on palokuolemien, henkilövahinkojen ja aineellisten vahinkojen vähentäminen. Tavoitteena on vahvistaa omatoimisen varautumisen osaamista kaikissa väestöryhmissä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten vähentämiseksi.*

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden onnettomuuksien ehkäisyn palvelut toteutuvat yhdenvertaisesti, yhdenmukaisesti ja laadukkaasti kohdistamalla onnettomuuksien ehkäisyn palvelut riskiperusteisesti. Palvelujen suunnittelussa huomioidaan erilaisten asiakasryhmien tarpeet, keräämällä asiakaspalautetta systemaattisesti uudella asiakaspalautekyselyllä ja kehitetään palvelua palautteen perusteella.

Valvonta, ohjaus ja neuvonta sekä turvallisuusviestintä toteutetaan toisiaan täydentävästi ja tukien siten, että parannetaan toiminnan vaikuttavuutta. Omatoimista varautumista tuetaan erityisesti pelastussuunnitelmiin kohdistetulla ohjauksella, neuvonnalla ja valvonnalla. Pirkanmaalla yleisötilaisuuksien turvallisuutta edistetään viranomaisten, kuntien, hyvinvointialueiden ja kolmannen sektorin yhteistyöllä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden toiminnan suuntaamisessa huomioidaan myös onnettomuuskehityksen seurannasta ja palontutkinnasta saadut havainnot. Laadukkaalla

viranomaisyhteistyöllä edistetään erityisesti rakentamisen ja asumisen paloturvallisuutta. Yhteistyömahdollisuuksia pyritään hyödyntämään myös hyvinvointialueen sisällä. Pelastuspalveluiden rooli hyvinvointialueen sisäisessä yhteistyössä on neuvonnassa, ohjauksessa sekä ennaltaehkäisevässä turvallisuusviestinnässä. Löytämällä ja hyödyntämällä oikeat yhteyshenkilöt ja verkostot voidaan vaikuttaa turvallisuuteen ja ennaltaehkäisyyn ohjauksen kautta tehokkaasti jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 6.11.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden palvelutasopäätöksen vuosille 2024-2026.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kautta on päivitetty Pelastuslaitosten valvonnan käsikirjaa, josta suuri osa tämän valvontasuunnitelman teksteistä on peräisin. Valvonnan käsikirjassa kuvataan tarkasti valvonnan toteuttamista ja lainsäädännöllistä pohjaa valvonnalle. Siihen kannattaa tutustua tämän suunnitelman rinnalla, jotta saa selkeän ja hyvän perustan koko valvontatehtävälle. Valvonnan käsikirja on saatavilla Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston verkkosivuilta: <https://pelastuslaitokset.fi/julkaisut/valvonnan-abc> (18.11.2024 saatavilla).

Tampereella 23.12.2024

Mika Kontio
Pelastusjohtaja

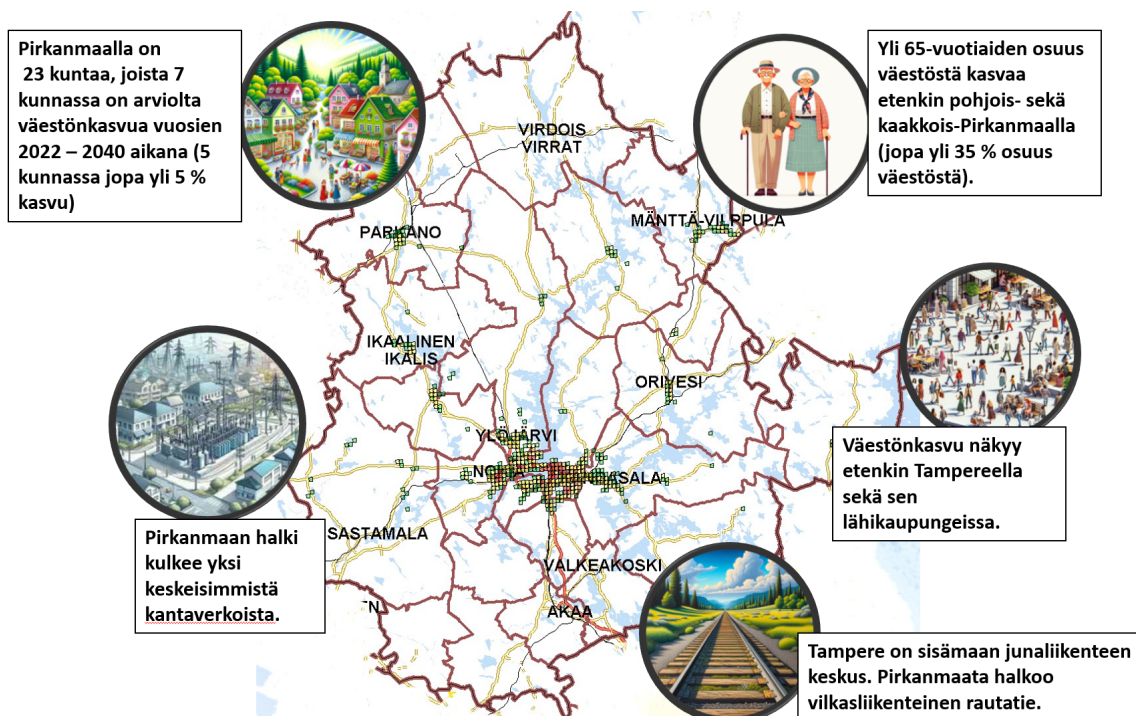
Teemu-Taavetti Toivonen
Pelastuspäällikkö

1. Valvontasuunnitelman määritelmä ja tarkoitus

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvista valvontatehtävistä. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen tulee pelastuslain 78 §:n mukaisesti tehdä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttamisesta on laadittava pelastuslain 79 §:n mukaisesti valvontasuunnitelma, jonka tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi aluehallintovirastolle. (PelL, 78 ja 79 §)

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä 2024 – 2026 on määritelty onnettomuuksien ehkäisyn palvelun taso kyseisille vuosille. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa turvallisuusviestinnällä ja tiedottamisella on oma vastuualueensa ja oma viestintäsuunnitelmansa eikä se ole näin ollen laajasti onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmassa mukana.

Palvelutasopäätös on valmisteltu toimintaympäristö- ja riskianalyysin tulokset huomioiden. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvontatoiminnan vastuualueen osalta toimintaympäristöä on koottu kuvaan 1. Onnettomuuksien ehkäisyn vastuualueella tehtävä työ on tunnistettu myös merkittäväksi riskien hallinnan keinoksi niin valvontatoiminnan kuin muunkin työn osalta.

Kuva 1. Pirkanmaan toimintaympäristöä. Kuvat: taustalla Merlotista kuvakaapattu Pirkanmaan kartta, kuvat tekoälyllä (Copilot).

Valvontasuunnitelman tarkoituksena on huomioida myös valtakunnallinen Sisäministeriön julkaisu: Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026 ja etenkin sieltä tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti. Tämän tavoitteen seurantatyökaluksi on nostettu onnettomuuskehityksen seurantaan huomio etenkin omaisuus- ja henkilövahingoista. Seurannaisvaikutusten vähentämiseen liittyen tavoitteessa on nostettu esille omatoimisen varautumisen osaamisen lisääminen. Strategisiin tavoitteisiin liittyy myös toimintasuunnitelma. Tavoitteen 3 nostot toimintasuunnitelmassa pyritään huomioimaan entistä paremmin vuonna 2025 ja tästä nousevat kehittämissasiat on nostettu valvontasuunnitelman luvun 6 Valvontasuunnitelman tavoitteet / kehittämiskohteet sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi -alle.

Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025 on Sisäministeriön julkaisu, jossa määritellään valtakunnallisesti pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisylle kahdeksan vaikuttavuustavoitetta. Näiden mittaaminen on haastavaa, mutta vaikuttavuustavoitteet on huomioitu onnettomuuksien ehkäisyssä ja niitä pyritään huomioimaan toiminnassa entistä paremmin uuden toimintaohjelman valmistuttua. Vaikuttavuuden huomioimisen ja mittaamisen edistämiseen on tehty työtä yhdessä Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön kanssa.

Valvontasuunnitelman sisältö

Valvontasuunnitelmassa on kuvattu sekä valvontatoiminta että muut onnettomuuksien ehkäisyn lainsäädännöstä tulevat tehtävät. Suunnitelmassa on valvontatoimintaan käytettävät resurssit, valvontatoiminnan sisältö, määräaikaisen ja epäsäännöllisesti suoritettavan valvonnan keinot, valvontakohteiden määrät sekä valvontavälit. Lisäksi valvontasuunnitelmassa on kuvattu viranomaisyhteistyö, valvontatoiminnan vaikuttavuuden ja suunnitellun valvonnan toteutumisen arviointi sekä muut onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella suoritettavat tehtävät.

Valvontasuunnitelman tavoitteena on kohdistaa valvontaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Suunnitelmallisuus mahdollistaa resurssien priorisoinnin vuosittain toimintoihin, joista arvioidaan olevan eniten vaaraa ja haittaa huomioiden kuitenkin, että valvonnan tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvontasuunnitelmassa voidaan näiden kriteereiden kautta määrittellä valvonnan toteuttamisen menettelyt ja kohdentamisen.

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttaminen yksittäisessä

kohteessa voi sisältää useita eri toimenpiteitä esim. valvontakäyntejä, asiakirjavalvontaa, poistumisturvallisuusselvitysten arviointia sekä neuvontaa ja muuta turvallisuusviestintää. Valvontaan liittyy myös viranomaisten välinen yhteistyö yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen tulee antaa ohjausta pelastuslain velvoitteiden toteuttamisessa.

Poikkeus- tai häiriötilanteessakin onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan palvelutaso pyritään ylläpitämään valvontasuunnitelmassa manituilla tavoilla. Tilanteen laajuudesta ja vakavuudesta riippuen voidaan kuitenkin edellyttää poikkeamista normaaleista toimintatavoista ja tavoitteista. Tarvittaessa voidaan palvelutuotantoa sopeuttaa esim. valvontatoiminnassa vaihtoehtoisten valvontakeinojen ja -menetelmien käyttämisellä tai valvonnan eri osa-alueiden ja valvontakohteiden priorisoimista riskiperusteisesti Sisäministeriön pelastustoimen palvelutason ylläpitäminen poikkeusoloissa (SMDNo-2020-831) -ohjeistuksen mukaisesti. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden valmiussuunnitelmassa ja sen liitteissä on tarkemmat määrittelyt poikkeusolojen tehtäviin.

Pelastuslaitos voi periä valvontasuunnitelmassa määritellyistä valvontatoimenpiteistä pelastuslain 96 §:n mukaisesti maksun. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelut perii maksun hyvinvointialueen aluehallituksen hyväksymän valvontamaksutaksan mukaisesti. Valvontamaksutaksa perustuu valtakunnalliseen oppaaseen valvontamaksujen kustannusvastaavuudet huomioiden.

2. Edellisen valvontasuunnitelma-kauden toteutuminen ja johtopäätökset

Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin pelastustoimien palveluiden toteuman ja rahoituksen riittävyyden seuranta ja arviointi perustuvat suurelta osin PRONTO-järjestelmään viedyille tiedoille. Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto -järjestelmän ohjeessa (VN/3593/2023) opastetaan tietojen syöttämisestä PRONTO-järjestelmään sekä tietojen syöttämisen aikataulusta. Valvontasuunnitelman tavoitemäärät sekä Merlotista saatavat toteutuneet valvonnan ja muun toiminnan määrät syötetään PRONTO-järjestelmään.

2.1. Edellisen valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Vuoden 2024 valvontasuunnitelmaan nostettiin onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen kehittämistavoitteet. Alla esitelty yhteenvedot tavoitteista sekä niiden toteutumisesta.

Yhteenvedo vuoden 2024 määräaikaisen valvonnan tavoitteista:

- Määräaikaisen valvonnan suunnitellut kohteet pyritään valvomaan 100 %:sti
 - *A1-A6 -kohteiden valvonta suoritettiin 102 %:sti (13.12.2024).*
 - *Suojeluvollisten asuinrakennusten valvonta suoritettiin 108 %:sti (13.12.2024).*
- Määräaikainen valvonta suoritetaan asiakaslähtöisesti uuden valvontaprosessin mukaisesti ja toimintaa kehitetään saadun asiakaspalautteen perusteella.
 - *Uusi valvontaprosessi on käytössä koko vastuualueella ja siihen koulutetaan edelleen säännöllisesti. Asiakaspalautte käydään läpi kuukausittain. Vuoden 2024 aikana asiakaspalautetta saatiin vasta syksyn aikana ja palautemäärän vuoksi vuoden 2024 aikana ei pystytty vielä kehittämään toimintaa sen perusteella.*

Yhteenvedo vuoden 2024 ohjauksen ja neuvonnan tavoitteista:

- Usein kysytyt kysymykset –palsta nettisivuille
 - *Usein kysytyt kysymykset -palsta laitettiin nettisivuille loppuvuodesta. Näin ollen sen toimivuudesta ei ole vielä kokemuksia. Palstalle lisätään säännöllisesti materiaalia.*
- Laadukkaan ja säännöllisen perehdytyksen / koulutuksen onnistuminen (myös vanhoille työntekijöille)
 - *Perehdytysohjelma uusille työntekijöille on käytössä ja sitä muokataan palautteen perusteella. Pääasiassa perehdytysohjelma on saanut positiivista palautetta.*

Vanhojen työntekijöiden koulutusta järjestetään vastuualuepalavereiden yhteydessä tarpeen mukaan.

- Toimiva asiakaspalautejärjestelmä ja palautteisiin reagointi
 - *Asiakaspalautejärjestelmä on käytössä. Asiakaspalautekanavalle on käyntikortteja, joissa on QR-koodi sekä linkki järjestelmään on jokaisen vastualueen työntekijän sähköpostin allekirjoituksessa. Vuoden 2024 aikana asiakaspalautetta saatiin vasta syksyn aikana ja palautemäärän vuoksi vuoden 2024 aikana ei pystytty vielä kehittämään toimintaa sen perusteella.*
- Chat-palvelun pilotointi päivystävälle palotarkastajalle
 - *Chat-palvelun käyttöönotto ei ole mahdollista käytössä olevalla nettisivupohjalla.*
- Päivystävä palotarkastaja palvelee arkisin klo 9.00 – 11.00 ja 12.00 - 15.00 tilanne- ja johtokeskuksessa
 - *Päivystävän palotarkastajan työaika on muutettu suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2024 kesään saakka päivystävä palotarkastaja palveli tilanne- ja johtokeskuksesta käsin. Kesällä päivystävä palotarkastaja muutti keskuspalloasemalle, sillä tilanne- ja johtokeskuksessa tilaa tarvittiin muuhun käyttöön. Tilanne- ja johtokeskuksen tukeminen rakennuspalojen ja -palovaarojen osalta on jatkunut myös muuton jälkeen.*

Yhteenveto vuoden 2024 yhteistyön tavoitteista:

- Vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa
 - *Pirhan kanssa lisätty yhteistyötä etenkin erityisryhmien asumisen turvallisuuden osalta.*
 - *ELY:n ja aluehallintoviraston kanssa lisätty yhteistyötä esim. yhteisten tarkastusten ja yhteispalaverien kautta.*
- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön kartoittaminen ja käynnistäminen palvelutasopäätöskauden aikana kuntien kanssa. Tämä tehdään yhteistyössä siviilivalmiuden ja valmiussuunnittelun vastuualueen kanssa.
 - *Yhteys kuntiin kyselyn muodossa tehtiin syksyllä 2024. Kyselyn perusteella suunnitellaan toimintaa vuodelle 2025.*

Yhteenveto vuoden 2024 onnettomuuskehityksen seurannan tavoitteista:

- Neljännesvuosittain katsaus onnettomuuskehityksestä ja tarvittaessa muutetaan ohjeistusta / toimintatapoja pelastustoiminnassa, onnettomuuksien ehkäisyssä ja valvonnassa sekä viestinnässä.
 - *Onnettomuuskehityksen seuranta on toteutettu vuoden 2024 aikana. Resurssit eivät ole täysin riittäneet seurannan toteuttamiseen siten kuin on suunniteltu.*
- Onnettomuuskehityksen seurannasta luodaan tiedote jaettavaksi koko pelastuslaitokselle. Kuntiin laitettavassa tiedotteessa huomioitava kuntakohtaiset tiedot ja erityisominaisuudet (alueellinen ja paikallinen turvallisuussuunnittelutyö). Seuranta tiiviissä yhteistyössä analyytikon kanssa.
 - *Analyytikon kanssa on tehty yhteistyössä onnettomuuskehityksen seuranta ja niistä on tehty STT-info jaettavaksi.*

Taulukkoon 1 on kerätty vuoden 2024 määrälliset määräaikaisen valvonnan tavoitteet sekä toteutuneet määrät.

Taulukko 1. Määräaikaisen valvonnan tavoitteet ja toteutuma vuosi 2024.

Toiminta		Suunniteltu kohdemäärä 2024	Toteutunut kohdemäärä 2024 (13.12.2024 Merlot) / postitettu itsearviointeja	Palautunut paloturvallisuuden itsearviointi 2024 (13.12.2024 Merlot)
Määräaikainen valvonta				
A1-A6 -kohteet, määräaikainen palotarkastus		1400	1414	
A1-A6 -kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi		230	184	102 (55 %)
	Viljankuivaamot		87	69 (79 %)
	Vuokrattavat lomamökit		43	8 (19 %)
	Pienteollisuuskohteet		54	25 (46 %)
B100 -kohteet		80	94	
053, 054,055 -kohteet		50	39	
Pelastussuunnitelmavolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus		365	445	
Pelastussuunnitelmavolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi		400	408	
Asuinrakennukset, pientalot		18 885	19 044	17 153 (90 %)
Jälkivalvonta (jälkipalotarkastus, asiakirjajälkivalvonta)		1262	684	

Määrällisiin tavoitteisiin päästiin vuonna 2024 hyvin. Vuodelle 2024 suunniteltiin postitettavaksi enemmän pienturvallisuuden itsearviointien kohteita, kuin todellisuudessa tehtiin. Tämä johtuu pääasiassa työhöjen virheestä.

Erityisryhmien asuinrakennusten, ammatillisten perhekotien sekä toimeksiantoperusteisten perhekotien (053, 054 ja 055 -kohteet) tavoitemäärää on hankala arvioida, sillä etenkin toimeksiantoperusteisten perhekotien valvottavaa lukumäärä on vaikea ennustaa. Merlottiin syötetty määrä tulee perhehoitoyksikön ilmoituksen perusteella, mutta todellisuudessa perhehoitoa ei aloita läheskään kaikki, jotka ovat koulutuksen käyneet ja yhteystiedot on ilmoitettu pelastuspalveluille.

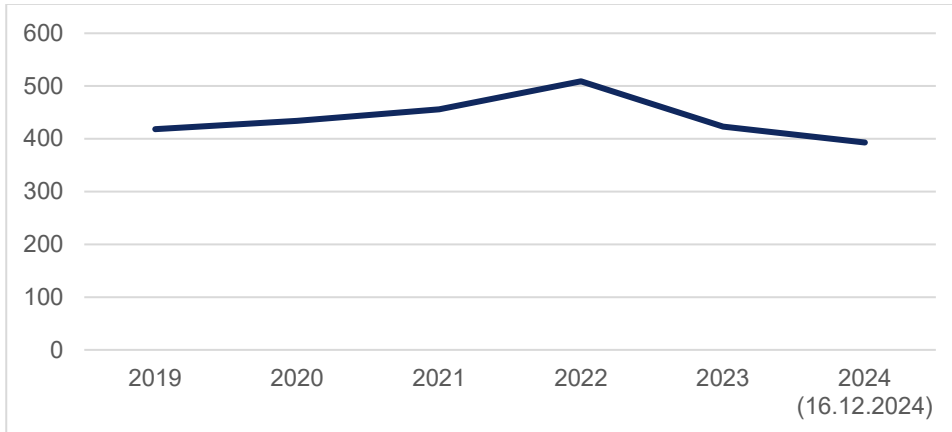
Jälkivalvonnan suorittaminen on jäänyt tavoitetta paljon pienemmäksi. Valvontaprosessin kehittäminen laadukkaammaksi kuulemiskäytäntöineen on tuottanut sen verran parempaa tulosta, että jälkivalvontaa ei tehdä enää niin suurelta osin. Tosin, kuukausiraportin perusteella jälkivalvontaa olisi tullut suorittaa enemmän kuin sitä on tehty. Tämän nostetaankin seurattavaksi asiaksi vuoden 2025 kehittämiskohteissa.

Vuodenvaihteessa 2023 – 2024 tehtiin ilotulitteiden valvontaan liittyviä myyntipisteiden valvontakäyntejä 101. Valvontakäynnit ajoittuvat vuoden 2023 puolelle, mutta niitä ei ole huomioitu vuoden 2023 valvontasuunnitelmassa, sillä valvonta on tehty valvontasuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Samoin vuodenvaihteelle 2024 – 2025 on tulossa tarkastettavaksi 107 ilotulitteiden myyntipistettä.

2.2. Onnettomuuskehityksen seuranta

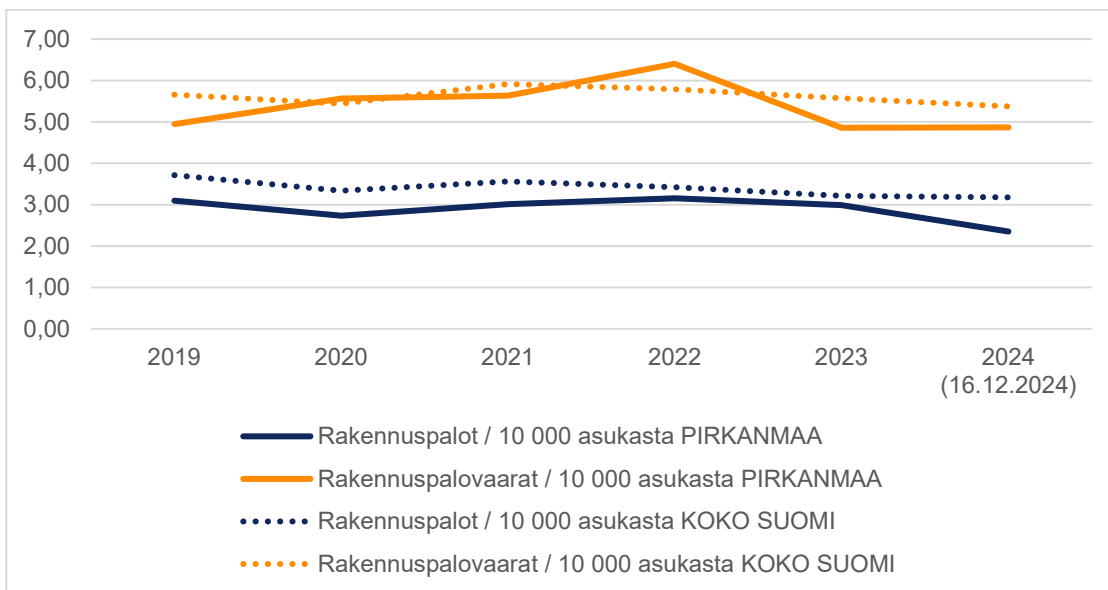
Onnettomuuskehityksen seurantaan on nostettu muutamia mittareita, joilla tullaan seuraamaan myös vuonna 2025 kvartaaleittain onnettomuuksien kehittymistä Pirkanmaalla.

Rakennuspalot ja -palovaarat vuodelta 2019 - 2024 Pirkanmaalta on koottu kuvan 2 kuvaajaan. Kuvaajan perusteella rakennuspalot ja -palovaarat ovat lievästi laskussa vuoden 2022 jälkeen. Vuoden 2024 lukumäärissä tulee huomioida, että tiedoissa ei ole koko vuoden tilastot, vaan lukemat on otettu 16.12.2024.

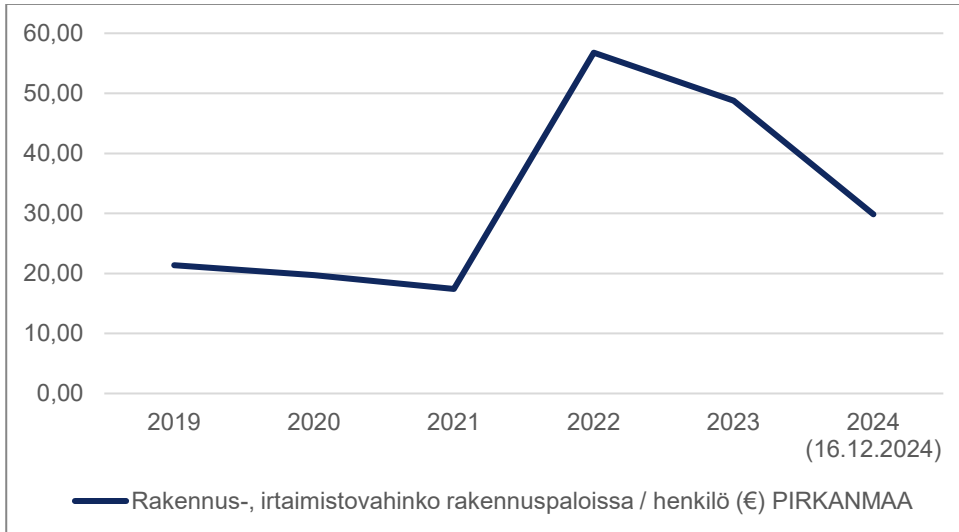
Kuva 2. Rakennuspalot ja -palovaarat Pirkanmaalla 2019 – 2024. Tietolähde: Pronto (16.12.2024).

Kuvaan 3 on koottu erikseen rakennuspalot sekä rakennuspalovaarat Pirkanmaalla ja koko Suomessa suhteutettuna 10 000 asukkaaseen. Lukemat ovat kohtalaisen samantyyllisiä molempien seurantojen osalta.

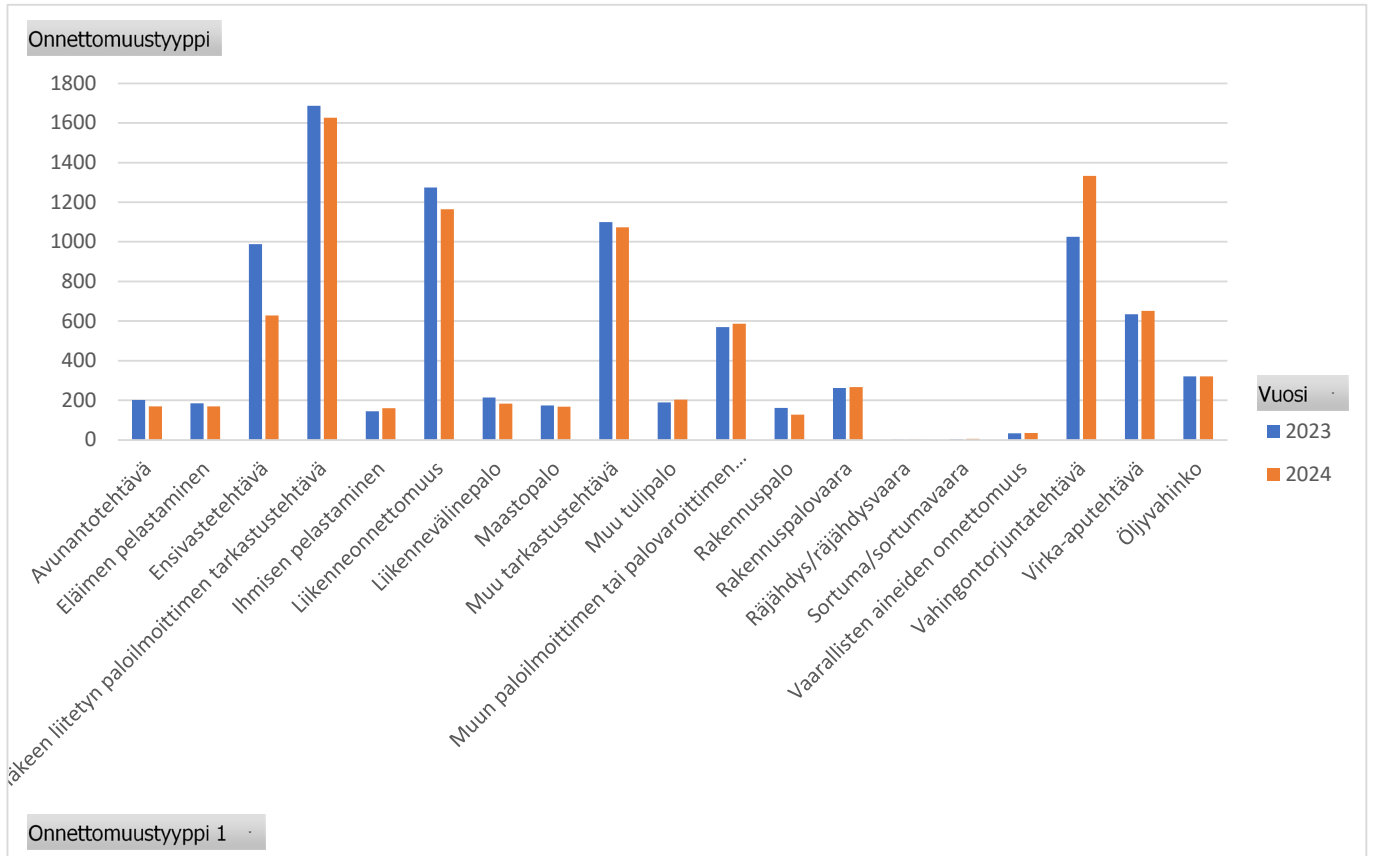
Kuva 3. Rakennuspalot ja -palovaarat vuosilta 2019 – 2024 Pirkanmaalla ja koko Suomessa suhteutettuna 10 000 asukasta kohti. Tietolähde: Pronto (16.12.2024).

Kuvan 4 kuvaajaan on kerätty Pirkanmaan omaisuusvahingot rakennuspaloissa asukasta kohden. Omaisuusvahinkoon on huomioitu sekä rakennusvahingot että irtaimistovahingot Pronon tietojen mukaisesti.

Kuva 4. Omaisuusvahingot Pirkanmaalla asukasta kohden vuosilta 2019 – 2024. Tietolähde: Pronto (16.12.2024).

Kuvan 5 kuvaajassa on koostettuna Pirkanmaan alueella vuosien 2023 – 2024 aikana tapahtuneet onnettomuudet onnettomuustyyppin mukaan lajiteltuna.

Kuva 5. Kuvaajassa on vuosien 2023 - 2024 onnettomuudet kuvattuna onnettomuustyyppin perusteella. Tietolähde: Pronto (17.12.2024).

Taulukkoon 2 on koostettu vuodelta 2024 Pirkanmaan henkilö- ja omaisuusvahingot rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa jaoteltuna rakennuksen tai palo-osaston käyttötavan mukaan (E1:n mukaan).

Taulukko 2. Pirkanmaan henkilövahingot ja omaisuusvahingot rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa vuodelta 2024 jaoteltuna rakennuksen tai palo-osaston käyttötavan mukaan. Tietolähde: Pronto (20.12.2024)

Rakennuksen tai palo-osaston käyttötapa (E1:n mukaan)	Tehtävien lkm	Henkilövahingot			Omaisuusvahingot	
		Onnettomuudessa kuolleet (lkm)	Onnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet (lkm)	Välittömästi vaarasta pelastetut (lkm)	Tuhoutuneen omaisuuden arvo (€) (ei maasto-)	Uhatun omaisuuden arvo (€)
Asunnot ja vapaa-ajan asunnot	199	2	2	11	134 655	14 674 200
Autosuojat	9	0	0	0	20 500	155 000
Hoitolaitokset	9	0	0	0	2 145	646 000
Kokoontumis- ja liiketilat	15	1	0	0	3 360	3 860 400
Majoitustilat	5	0	0	1	3 500	255 000
Tuotanto- ja varastotilat	53	0	0	0	211 800	29 281 520
Työpaikkatilat	4	0	0	0	3 100	105 000
Kaikki yhteensä	294	3	2	12	379 060	48 977 120

Yllä olevien kuvien 2 – 5 ja taulukon 2 tietojen perusteella vuoden 2025 onnettomuuksien ehkäisyn tehtävissä ja niiden kehittämisessä huomioidaan seuraavat asiat:

- Ensivastetehtävät ovat laskeneet vuodesta 2023 vuoteen 2024. Selkeä lasku johtuu merkintätavan muuttamisesta Prontossa. (kuva 5)
- Vahingontorjuntatehtävien määrä on noussut vuodesta 2023 vuoteen 2024 kohtalaisen paljon. Onnettomuuskehityksen seurannassa huomioidaan muutos ja seurataan tilanteen kehittymistä tulevina vuosina. (kuva 5)
- Kokoontumis- ja liiketiloissa tapahtunut palokuolema sattui tarkalleen kokoontumis- ja liiketilarakennuksessa olevassa asunnossa.

2.3. Johtopäätökset edelliseltä suunnitelmakaudelta

Määräaikaisen valvontatoiminnan johtopäätökset:

- Paloturvallisuuden itsearviointi on ollut toimiva valvontakeino myös yritys- ja laitospaikoissa (A1-A6 -kohteet). Jatketaan itsearviointia yritys- ja laitospaikoitten osalta vuokrattavissa lomamökeissä, pienteollisuuskohteissa ja viljankuivaamoissa. Lisäksi laajennetaan paloturvallisuuden itsearviointia myös pieniin (600 – 1499 m²) varastorakennuksiin (A420). Vuoden 2023 kehittämistyöryhmässä selvitettiin pienten varastorakennusten tulipaloja ja silloin päädyttiin samaan lopputulokseen kuin

pienteollisuuskohteissa eli paloturvallisuuden itsearviointin kokeiluun. Vuoden 2024 työohjeesta oli jäänyt kuitenkin puuttumaan pienet varastorakennukset ja siitä syystä niiden valvonta toteutettiin määräaikaisella valvonnalla vielä vuonna 2024.

Paloturvallisuuden itsearvioinnissa pyritään saamaan suurempia vastausprosentteja yhteydenotoilla ja viestinnällä.

- Huomioidaan tässä valvontasuunnitelmassa jälkivalvonnan ja toimeksiantoperusteisen perhehoidon suunnitelun haasteet.

Päivystävän palotarkastajan tehtäviä on seurattu vuoden 2024 ajan kuukausiraportoinnissa. Tehtävämäärät ovat suurempia, kuin osattiin odottaa. Näin ollen jatketaan päivystävän palotarkastajan kokopäiväistä työaika keskuspalosemalla.

3. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualue sekä valvontatoimintaan varatut resurssit

Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen tehtävänä Pirkanmaalla on kuntalaisten ohjaus ja neuvonta pelastustoimelle kuuluvissa kysymyksissä, pelastustoimen valvontatehtävät ja palontutkinta sekä näihin toimintoihin liittyvä kehittämistyö. Vastuualueen tehtäviin kuuluu myös toimialaan liittyvät maankäytön ja rakentamisen asiantuntijatehtävät, viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö sekä paikalliseen turvallisuussuunnitteluun osallistuminen. Valvonnan tehtäviin sisältyvät sekä pelastuslain että kemikaaliturvallisuuslain pelastusviranomaiselle osoitetut tehtävät. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden turvallisuusviestinnällä ja tiedottamisella on oma vastuualue. Turvallisuusviestintään kuitenkin osallistutaan myös onnettomuuksien ehkäisyn vastuualueelta. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella on 16 pääasiassa määräaikaista valvontaa tekevää palotarkastajaa, 3 asumisturvallisuuden edistämiseen keskittyvää palotarkastajaa, 2 rakenteelliseen paloturvallisuuteen keskittyvää palotarkastajaa, 4 asiantuntijan roolissa olevaa palotarkastajaa ja 3 johtavaa palotarkastajaa (määräaikaista valvontaa tekevien palotarkastajien esihenkilöt). Vastuualuetta johtaa valvontapäällikkö.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 3) on kuvattu onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen tehtäviä, niihin käytettävää resurssia sekä resurssitarpeen muutosta tulevaisuudessa. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta osallistutaan valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin ja niille on varattu myös resurssia sekä verkostoon osallistumiseen että kehittämistarpeiden eteenpäin viemiseen. Lisäksi taulukkoon on merkitty kyseiseen tehtävään käytettävää onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan ulkopuolista resurssia pelastuslaitoksen muilta vastuualueilta.

Taulukossa on käytetty henkilötyövuoden (htv) määritelmänä onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen laskettua keskimääräistä tehokasta työaika (1 htv = 1240 tuntia). Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella ei ole tarkkaa projektikohtaista työajanseurantaa. Vuoden 2024 aikana Pirkanmaan hyvinvointialueelle on tullut mahdollista lisätä Nepton-työajanseurantaan projektikohtaiset lajittelut. Sitä tullaan hyödyntämään vuoden 2025 aikana.

Taulukko 3. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen resursointi vuodelle 2025.

Toiminta	Kohteiden tavoitemäärä 2025	Toiminnalle varattava aika (tuntia) 2025	Toiminnalle varattava htv (1 htv = 1240 tuntia, tehokasta aikaa) 2025	Arvio OE:n htv-tarpeesta 2027 ->	OE:n ulkopuolinen htv 2025
Määräaikainen valvonta					
A1-A6 -kohteet, määräaikainen palotarkastus	1400	7000	5,65	5,65	
A1-A6 -kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi	135	270	0,22	0,37	
B100 -kohteet	120	600	0,48	0,48	
053, 054,055 -kohteet	20	100	0,08	0,2	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus	500	1250	1,01	1,01	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi	650	650	0,52	0,52	
Asuinrakennukset, pientalot	14300	400	0,32	0,32	1,5
Jälkivalvonta (jälkipalotarkastus, asiakirjajälkivalvonta)	560	560	0,45	0,45	
Epäsäännöllisesti suoritettava valvonta					
Ylimääräinen palotarkastus A1: Toisen viranomaisen, kuntalaisen tai muun henkilön pelastuslain 42 §:n mukainen ilmoitus (ns. paloriski-ilmoitus)	425	2125	1,71	2,00	
Ylimääräinen palotarkastus A2: nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen tai muun henkilön pelastuslain 62 §:n mukainen ilmoitus (nuohousvikailmoitus)	10	20	0,02	0,02	
Ylimääräinen palotarkastus B: Rakennus- tai muun työmaan yhteydessä havaitusta palovaarasta	5	10	0,01	0,02	
Ylimääräinen palotarkastus C: Rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen (esimerkiksi tilapäismajoitus)	30	60	0,01	0,01	0,07
Ylimääräinen palotarkastus D: Perustetta epäillä, että kohteen palo- ja henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita (pelastusviranomaisen aloitteesta tekemät tarkastukset, palontutkintaan liittyvät tarkastukset)	130	260	0,21	0,21	
Ylimääräinen palotarkastus E: Teema- ja kohdetarkastukset tarvittaessa muiden viranomaisten	20	40	0,02	0,02	0,02

kanssa (esimerkiksi anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat)					
Ylimääräinen palotarkastus F: Kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntö, mikäli tarkastusaihe tai -kohta on rajattu	80	160	0,13	0,24	
Ylimääräinen palotarkastus G: Paloteknisiin laitteisiin liittyvät tarkastukset, esimerkiksi erhetarkastukset	30	60	0,05	0,08	
Ylimääräinen palotarkastus H: Erikoistehosteiden tarkastus yleisötilaisuuden yhteydessä	15	30	0,02	0,04	
Ylimääräinen palotarkastus I: Pelastusviranomaisen tarvittaessa tekemä rakennusten käyttöönottoon liittyvä paloteknisen toteutuksen ennakkokatselmus	50	100	0,08	0,08	
Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (erityinen palotarkastus)	270	1080	0,87	0,97	
Lausunto kiinteistön väestönsuojan käytöstä (väestönsuojan käyttöönottotarkastus)	95	190	0,15	0,16	
Lausunto kiinteistön pelastusteistä (pelastustien koeajo)	15	30	0,03	0,03	0,09
Kemikaaliturvallisuuslain mukainen valvonta		1224	0,99	1,07	0,05
Yleisötilaisuuksien valvonta		1440	1,0	2,0	0,16
Asiakirjavalvonta		200	0,16	0,81	
VALVONTATOIMINTA YHTEENSÄ	23 518	18 109	14,40	16,87	1,89
Ohjaus		3263	2,63	2,63	
Neuvonta		1380	1,11	1,11	
Turvallisuusviestintä ja -koulutus		330	0,27	0,27	
Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä		6102	5,0	5,0	
Palontutkinta		760	0,61	0,7	0,2
Onnettomuuskehityksen seuranta		124	0,1	0,1	0,05
Valmiuden tarkastaminen		100	0,08	0,10	
Palaverit, koulutukset		1931	1,56	1,68	
Tiimityöt		1160	0,94	0,94	
Esihenkilötyö		1884	1,52	1,52	
Kehittämistyö		620	0,5	0,5	
OE-järjestelmän käyttöönottoon valmistautuminen			0,5	Ei tarvetta 2027 ->	
PSR:n rahoittama hanke			1,0	Ei tarvetta 2027 ->	
YHTEENSÄ	23 518	35 513	30,00	31,42	2,14

Osaamisen hallinta

Palotarkastuksia ja muita 78 §:n mukaisen valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä saa suorittaa vain alueen pelastusviranomaiseksi määrätty henkilö. Valvontatyötä tekeville henkilöille ei ole lainsäädännössä asetettu pätevyysvaatimuksia, vaan pelastuslaitos määrittelee tarvittavat tiedot ja taidot. Työssä korostuu tietämys pelastuslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä määritellyistä vaatimuksista. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella ylläpidetään osaamista perehdytyksellä, suunnitelmallisilla ylläpitokoulutuksilla - sekä sisäisesti että ulkoisesti - sekä osallistumalla seminaareihin ja opintopäiviin, perehtymällä ohjeisiin ja oppaisiin sekä osallistumalla aktiivisesti valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin. Osaamisen kehittämisellä pyritään tietopohjan laajentamisen lisäksi myös henkilöstön sitouttamiseen sekä motivointiin monipuolisessa tehtäväkentässä.

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hankkeessa tuotettiin analyysi pelastustoimen suorituskykyvaatimuksista ja suorituskyvyistä. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella ei ole täysin pystytty huomioimaan suorituskykyhankkeen kyvykkyksiä pelastuslaitoksen käytäntöön. Kehittämiskohteeksi 2025 vuodelle nostetaan suorituskykyhankkeesta saatujen kyvykkyksien huomioiminen onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen osaamisen hallinnassa.

Osaamisen hallinnassa tullaan huomioimaan myös Pelastusopistolla käynnissä olevan hankkeen (Onnettomuuksien ehkäisyn osaamisen kehittäminen) tuotokset hankkeen päättyessä. Vuoden 2025 aikana vastuualueelta osallistutaan pelastuspalveluiden yhteiseen osaamisen hallinta -tiimiin, jossa määritellään osaamistarpeet kullekin tehtäväkuvulle.

4. Valvontatehtävät

Pelastuslain 78 §:n mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 luvun mukaisia jokaiselle asetettujen velvollisuuksien sekä 3 luvun mukaisia toiminnanharjoittajalle ja rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettujen velvoitteiden toteutumista ja noudattamista. Valvonnalla pyritään parantamaan ihmisten turvallisuutta ja vähentämään onnettomuuksia ja ihmisten kykyä toimia onnettomuustilanteissa. Pelastusviranomaisen suorittaman valvonnan painopisteenä on pelastuslain mukaisesti tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen sekä rakennusten käytönaikaisesta poistumisturvallisuudesta ja pelastustoiminnan edellytysten turvaamisesta huolehtiminen. Pelastuslain mukaisesti valvonnan tulee kohdistua velvoitteiden noudattamiseen ja toiminnoista aiheutuviin riskeihin.

Pelastuslaissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä ei määritellä valvottavia kohteita, määrävälejä tai keinoja, vaan pelastuslaitos määrittelee itse nämä alueellaan esiintyvien riskien ja valvonnan tarkoituksenmukaisen toteutumisen perusteella. Valvontasuunnitelman tarkoituksena on kohdentaa pelastuslaitoksen valvonta aiempaa paremmin alueen riskien ja muiden erityisten valvontatarpeiden mukaisesti. Riskiperusteisesti vuoden aikana nostetaan valvontakohteita mm. onnettomuuskehityksen seurannan avulla sekä esim.

- Päivittyvän riskiruudun huomioiminen valvontatoiminnassa (valmisteilla oleva toimintavalmiuden suunnitteluohje).
- Erhe-kohteiden huomioiminen.

Valvonnan riskiperusteisuus näkyy siinä, miten valvontaa kohdennetaan, mitä valvontamenetelmää käytetään ja mihin asioihin valvonnassa erityisesti kiinnitetään huomiota. Laki ei määrittele miten riskienarviointi tulisi suorittaa. Kaikille valvontakohteille tulee määritellä tarkastusvälit riskien arviointiin perustuen kuitenkin niin, että yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan lyhentää tai pidentää tapauskohtaisesti. Tähän vaikuttaa esim. onnettomuustilastot (Pronto), palontutkinnasta saadut havainnot sekä kohteen turvallisuustason arviointi.

Valvonnan ensisijainen tarkoitus on ohjata, neuvoa ja opastaa palo- ja henkilöturvallisuuden ylläpidossa ja kehittämisessä. Tarkoituksena on osaltaan vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia vahinkoja, mutta myös tarpeen mukaan valvoa säännösten noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan toiminnan vastuuta turvallisuuden ylläpidossa ja parantamisessa.

Valvontakäynnit: määräaikainen valvonta, epäsäännöllisesti suoritettava valvonta ja asiakirjavalvonta ovat keinoja toteuttaa pelastuslaitosten valvontatehtävää. Määräaikainen valvonta on valvontasuunnitelmassa suunniteltua määrävälein suoritettavaa valvontaa. Määrävälein toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa epäsäännöllisesti suoritettavaa valvontaa, jonka määrää ei voi ennakoita. Epäsäännöllisesti suoritettava valvonta voi käynnistyä pelastusviranomaisen aloitteesta, asiakkaan, toisen viranomaisen tai muun tahon yhteydenotosta.

Asiakirjavalvonnalla arvioidaan ja varmistetaan, että kohteet noudattavat pelastuslain säännöksiä. Asiakirjavalvonnassa käytettäviä asiakirjoja ovat mm. pelastussuunnitelmat, poistumisturvallisuusselvitykset, paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet sekä laitteistojen huolto- ja kunnossapitodokumentit.

4.1. Määräaikainen valvonta

Pelastuslain mukainen määräaikainen valvonta pitää sisällään yritys- ja laitospöteiden valvontaa (valvontatietokannassa A1 - A6-kohteet) sekä asuinrakennusten valvontaa (valvontatietokannassa B100, 05, 051-057-kohteet). Yritys- ja laitospöteissa sekä asuinrakennusten valvonnassa käytetään perinteisen tarkastustoiminnan lisäksi paloturvallisuuden itsearviointia. Lisäksi määräaikaiseen valvontaan huomioidaan kohteiden jälkivalvontaan liittyvät toimenpiteet: paikan päällä suoritettavat jälkipalotarkastukset sekä asiakirjajälkivalvonnat. Pelastuslaki ei määrittele erikseen jälkivalvontaa, sillä pelastuslaitosten valvontatehtävän sisältöön kuuluu jo lähtökohtaisesti oletus annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonnasta. Valvonnan vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että jokainen annettu korjausmääräys jälkivalvotaan.

Valvontasuunnitelmassa valvottavat kohteet jaetaan kahteen pääluokkaan: yritys- ja laitospöteisiin sekä asuinrakennuksiin. Kohteiden tarkemmat tiedot sekä valvontavälit esitetään liitteen 1 taulukoissa A1-A6 ja B1. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa päätetty riskiperusteinen perusvalvontaväli on taulukossa osoitettu määräväliä kuvaavalla lukuarvolla ja valtakunnallinen ohjeellinen liukuma harmaalla värillä, huomioiden erilaiset valvontavälit valtakunnallisessa ohjeessa (6, 12, 24, 36, 48, 60, 96 ja 120 kk) ja Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa (12, 24, 36, 60 ja 120 kk). Kohteiden ensimmäinen määräaikainen palotarkastus suoritetaan pääsääntöisesti viimeistään rakennuksen käyttöönottoa seuraavan kalenterivuoden aikana. Kohdekohtainen valvontaväli ja seuraava suunniteltu tarkastusajankohta kirjataan kohteittain valvontatietokantaan. Valvontakohteen muodostamisesta ja luokittelusta on tarkentavat sisäiset ohjeet.

Määräaikaiseen valvontaan resursoidaan taulukon 3 mukaisesti yhteensä 8,7 htv:tä siten, että:

- A1-A6 -kohteille sekä B100-, 053-, 054 ja 055-kohteille resursoidaan määräaikaiseen palotarkastukseen 5 tuntia / kohde
- A1-A6 -kohteille resursoidaan paloturvallisuuden itsearviointiin 2 tuntia / kohde
- Pelastussuunnitelmavelvollisille asuinrakennuksille resursoidaan määräaikaiseen palotarkastukseen 2,5 tuntia / kohde
- Pelastussuunnitelmavelvollisille asuinrakennuksille resursoidaan paloturvallisuuden itsearviointiin 1 tunti / kohde
- Jälkivalvontaan resursoidaan keskimääräisesti 0,5 - 2 tuntia / kohde riippuen jälkivalvontatavasta (jäkipalotarkastus tai asiakirjajälkivalvonta). Kohdemäärä on arvioitu vuoden 2024 tulosten perusteella: tarvearvio on, että 20 % kaikista määräaikaisen valvonnan kohteista pitäisi jälkivalvoa.

Määritettäessä määräaikaisen valvonnan valvontaväliä, riskeinä voidaan valvonnan tavoitteiden pohjalta tarkastella henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuvia uhkia, joiden perusteella valvonta pyritään kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti. Osaa riskeistä voidaan arvioida tilastollisesti, mutta osassa joudutaan käyttämään asiantuntija-arvioita. Pelastuslaitosten valvontasuunnitelmaohjeessa on kohteille esitetty periaatteelliset valvontavälit käyttötaparyhmittäin, mutta Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa vuodelle 2024 muokattiin kohteiden valvontavälejä yllämainittujen riskien perusteella. Muutokset ja niiden syyt on kirjattu liitteeseen 2.

Yhteenveto määräaikaisen valvonnan kohdemääristä vuodelle 2025 on seuraavassa taulukossa (taulukko 4). Taulukkoon on huomioitu Merlotiin tehty suunniteltu kohdemäärä. Suunnitelluissa kohteissa on kuitenkin jonkin verran väärää tietoa, kohde on purettu tai tyhjillään tai muutoin ei pystytä tekemään tarkastusta suunnitellusti. Tämän vuoksi taulukkoon on kirjattu Merlotissa oleva kohdemäärä vuodelle 2025 ja tavoitemäärä, joka tulisi valvonnalla saavuttaa vuonna 2025. Taulukkoon 5 on koottu Merlotin suunnitellut valvontamäärät kohdetyypeittäin vuodelle 2025.

Taulukko 4. Määräaikaisen valvonnan kohdemäärät ja tavoitteet vuodelle 2025.

Toiminta	Kohdemäärä	Suunniteltu kohdemäärä 2025 (Merlot)	Tavoitemäärä 2025
Määräaikainen valvonta			
A1-A6-kohteet, määräaikainen palotarkastus	6648	1465	1400
A1-A6-kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi	2241	204	140 (n. 70 % postitetuista)
B100 -kohteet	425	127	120
053, 054, 055-kohteet	156	22	15
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus	3602	516	500
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi	4062	675	650
Asuinrakennukset, pientalot	81 606	14 393	14300
Yhteensä	98 740	17 392	17 120

Taulukko 5. Määräaikaisen valvonnan suunnitellut kohdemäärät Merlotissa kohderyhmittäin vuodelle 2025.

Kohderyhmä	Määräaikaisen valvonnan kohdemäärät kohdetyypeittäin	Paloturvallisuuden itsearviointi
A1 Kohde ympärivuorokautisessa käytössä	228	33
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	206	
A3 Kokoontumis- ja liiketilat	427	
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	366	87
A5 Maatalousrakennukset	95	74
A6 Muut kohteet	143	10

Määräaikaisella palotarkastuksella tarkoitetaan kohteessa paikan päällä tehtävää tarkastusta, jossa tarkastetaan asiakirjat sekä tehdään valvontakierros kohteessa. Tarvittaessa tarkastus voidaan suorittaa etänä käyttäen digitaalisia laitteita ja asiakirjoja. Valvontatoiminnassa otettiin käyttöön vuoden 2022 aikana valtakunnallinen hyvin hallintotavan mukainen kuulemiskäytäntö valvontakäynnin suorittamisessa. Käytännön tavoitteena on lisätä asiakkaan oikeusturvaa ja edistää hyvän hallintotavan toteutumista viranomaistyössä sekä parantaa valvontatyön vaikuttavuutta. Prosessin myötä viranomaisen ajankäyttö on lisääntynyt ja tulee lisääntymään yksittäisen valvontakohteen osalta, mutta samalla valvonnan laatu ja asiakaslähtöisyys on parantunut. Lisäksi jälkivalvonnan avulla (asiakirjajälkivalvonta tai jälkipalotarkastus) on tarkoitus saattaa valvontatoimenpide kohteessa loppuun ja puutteet saada korjattua. Nämä

muutokset huomioiden valvontakohteelle tulee varata reilusti aikaa, jotta valvonta pystytään saattamaan loppuun.

Paloturvallisuuden itsearvioinnilla tarkoitetaan asukkaan tai kiinteistön edustajan tekemää omatoimista tarkastusta kohteensa turvallisuudesta pelastusviranomaisen toimittaman lomakkeen ja materiaalin avulla. Lähtökohtana itsearvioinnissa on pelastusviranomaisen valvontavastuulla olevat asiat. Paloturvallisuuden itsearviointi on kehitetty alun perin pientalojen paloturvallisuuden arviointiin, mutta sitä käytetään myös rivi- ja kerrostalojen, viljankuivaamojen, vuokrattavien lomamökkien sekä pienten teollisuusrakennusten paloturvallisuuden arvioinnissa. Pelastusviranomaisen arvio palautetun lomakkeen tai sen palauttamatta jättämisen perusteella kiinteistön valvontatoimenpiteet. Paloturvallisuuden itsearviointiin perustuvan toimintamallin tavoitteena on kohteiden omistajien / haltijoiden turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että mahdolliset puutteet havainnoidaan ja korjataan välittömästi.

4.1.1. Yritys- ja laitoskohteiden (A1-A6) valvonta

Yritys- ja laitoskohteiden määräaikaisen valvonnan pääasiallinen valvontamenetelmä on määräaikainen palotarkastus, ellei liitteen 1 valvontavälitaulukossa ole toisin merkitty.

Pirkanmaan alueella on määräaikaisesti valvottavia palotarkastuskohteita keskimäärin vuoden 2025 alusta saakka vajaa 1500 kohdetta vuodessa. Kohdemäärä vaihtelee hieman vuosittain sekä lisäksi määrät muuttuvat uusien rakennusten valmistuessa, kiinteistön käyttötarkoituksen muuttuessa, toimintaa lopetettaessa ja rakennuksia purettaessa. Myös valvontatietokannan sisältämien tietojen epätarkkuus aiheuttaa määrien muuttumista sekä tuo haastetta resurssointiin.

Paloturvallisuuden itsearviointia käytetään Pirkanmaalla vuodesta 2025 keskimäärin 200 kohteessa, joka sisältää seuraavia yritys- ja laitoskohteita:

- Yksittäiset vuokrattavat lomamökit (A140)
- Pienet (300-999 m²) teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset (A410), samankokoiset teollisuus- ja pienteollisuustalot (A415) sekä pienet (600-1499 m²) varastorakennukset (A420)
- Erilliset viljankuivaamorakennukset (A510)

Erillisissä viljankuivaamoissa on käytetty jo useamman vuoden ajan paloturvallisuuden itsearviointia, joten sen tiedetään olevan toimiva valvontamuoto kyseisille kohteille. Pienten teollisuushallien ja muiden teollisuusrakennusten sekä teollisuus- ja pienteollisuustalojen omistajille / haltijoille toimitettiin paloturvallisuuden itsearviointimateriaali ensimmäistä kertaa vuonna 2024. Valvontamuoto koettiin kannattavaksi kokeiluksi ja sitä päätettiin jatkaa vuodelle

2025. Lisäksi itsearviointia laajennetaan myös pieniin varastorakennuksiin vuoden 2023 kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Kohdekohtaista riskinarviointia tehtäessä otetaan huomioon aiempien valvontatoimenpiteiden havainnot. Kohdekohtainen valvontaväli riippuu kohteen tosiasiallisista riskeistä sekä turvallisuuskulttuurista. Liitteessä 3 on esitelty tarkemmin perusteet, joiden mukaan voidaan muokata kohteen valvontaväliä. Kohde, joka voi käyttötarkoituksen perusteella kuulua useampaan eri ryhmään, valvotaan aina tiheimmän valvontavälin perusteella. Yritys- ja laitospöytäkohteiden määräaikaan valvontaan kuuluu myös kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukainen suunnitelmallinen ja määräajoin tehtävä valvonta, joka pääasiassa suoritetaan yhdessä pelastuslaitoksen normaalin suunnitellun valvonnan yhteydessä.

4.1.2. Asuinrakennusten valvonta

Asuinrakennusten valvonnan keskeisenä tavoitteena on asumisen paloturvallisuuden parantaminen ja erityisesti palokuolemien vähentäminen. Valvonnan keinoina käytetään paloturvallisuuden itsearviointia sekä paikan päällä tehtäviä palotarkastuksia.

Asuinrakennusten valvonnan keskeisen tavoitteen saavuttamiseksi pelastuslaitos suorittaa koko rakennusta koskevan valvonnan lisäksi valvonta- ja neuvontakäyntejä riskiperusteisesti ikäihmisten ja muiden toimintakyvyltään merkittävästi alentuneiden henkilöiden asuntoihin. Tarkastuksia tehdään yhteistyössä muiden viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa resurssien puitteissa. Pääasiassa näitä tarkastuksia hoidetaan asumisturvallisuustiimin toimesta.

Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset

Pelastussuunnitelmavelvollisilla asuinrakennuksilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon taloyhtiöitä, joihin tulee laatia pelastussuunnitelma. Näiden asuinrakennusten valvontaväli on 10 vuotta, asuin- ja liikerakennusten liitteen 1 B1-taulukon mukaisesti.

Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset ovat alla olevia poikkeuksia lukuun ottamatta paloturvallisuuden itsearvioinnin piirissä. Kaikista kohteista ei palaudu itsearviointilomaketta ja tässä tapauksessa kohteeseen tehdään paikan päällä määräaikainen palotarkastus. Kohteet, joihin tehdään paikan päällä määräaikainen palotarkastus ovat seuraavat:

- kohde, johon ollaan tekemässä ensimmäistä määräaikaista palotarkastusta
- kohde, jossa on yli 8 kerrosta (kohdetyyppi 057)
- kohde, jossa on automaattinen sammutuslaitteisto ja/tai hätäkeskukseen kytketty pakollinen paloilmoitin (kohdetyyppi 056).

Pelastuslaitos suorittaa riskiperusteisesti myös koko asunto-osakeyhtiön tarkastuksia, joissa tarkastetaan taloyhtiön yleiset tilat sekä jokainen asunto. Tällä pyritään kohdentamaan valvontaresursseja mahdollisimman tehokkaasti sekä saavuttamaan toiminta-alueella huomattavaa turvallisuustilanteen parantamista. Tavoitteena on suorittaa tällaisia kohdennettuja tarkastuksia vuosittaan 2 - 5 kpl. Tarkastusten kohteet valitaan yhteistyössä asumisturvallisuustiimin tarkastajien, alueen palotarkastajan ja valvontapäällikön kanssa.

Pientalot ja vapaa-ajan asuinrakennukset

Pientaloilla tarkoitetaan yhden tai kahden asunnon asuinrakennuksia. Vakituisesti asuttujen pientalojen valvontaväli on 5 vuotta. Pientalojen valvonta perustuu pääasiassa paloturvallisuuden itsearviointiin, jolloin kodin paloturvallisuuden tarkastaminen jää kokonaan asukkaan tehtäväksi. Perinteinen paikan päällä tehtävä määräaikainen palotarkastus suoritetaan kohteisiin, joista ei ole palautunut itsearviointilomaketta. Lisäksi kohteisiin voidaan tehdä pistokoeluontoisia tarkastuksia ja jälkivalvontaa.

Yksityisessä käytössä olevien vapaa-ajan asuinrakennusten osalta tarkoituksenmukaisimmaksi toimintamalliksi on todettu kohteiden vähäisen riskin vuoksi turvallisuusviestinään tehostaminen viranomaisvalvonnan sijasta. Tästä on kerrottu lisää ohjauksen ja neuvonnan alla.

4.2. Epäsäännöllisesti suoritettava valvonta

Epäsäännöllisesti suoritettavalla valvonnalla tarkoitetaan muuta kuin kohteessa säännöllisesti suoritettavaa valvontaa (määräaikainen palotarkastus). Epäsäännöllisesti suoritettavan valvonnan määrään pelastuslaitos ei voi yksin omilla toimillaan vaikuttaa ja sen vuoksi siihen tarvittavaa resurssia on hankalaa arvioida. Valvontasuunnitelman onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan resurssien taulukkoon (taulukko 3) on arvioitu määräksi 5,66 htv:a.

4.2.1. Ylimääräinen palotarkastus

Ylimääräisellä palotarkastuksella tarkoitetaan valvontakäyntiä, joka suoritetaan, kun on jostakin erityisestä syystä syytä epäillä ihmiselle, omaisuudelle tai ympäristölle aiheutuvan tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran lisääntyneen. Perusteena valvontakäynnille voi olla esimerkiksi:

- *Ylimääräinen palotarkastus A1:* Toisen viranomaisen, kuntalaisen tai muun henkilön pelastuslain 42 §:n mukainen ilmoitus (ns. paloriski-ilmoitus)
 - o Käytössä valtakunnallinen ilmoituslomake, joka ohjautuu asumisturvallisuustiimin yhteissähköpostiin. Lisäksi käytössä on myös hyvinvointialueen sisäinen ilmoituslomake, jonka käyttöön koulutetaan hyvinvointialueen työntekijöitä.
 - o Pääasiassa ilmoitukset käsittelee ja tarkastukset hoitaa asumisturvallisuustiimi. Lisätietoa kohdassa 4.2.1 Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa.
- *Ylimääräinen palotarkastus A2:* nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen tai muun henkilön pelastuslain 62 §:n mukainen ilmoitus (nuohousvikailmoitus)
 - o Valtakunnallinen ilmoituslomake on saatu valmiiksi 2023. Ilmoitukset ohjautuu päivystävän palotarkastajan postilaatikkoon. Lisätietoa kohdassa 3.3.4 Muu asiakirjavalvonta.
- *Ylimääräinen palotarkastus B:* Rakennus- tai muun työmaan yhteydessä havaitusta palovaarasta
- *Ylimääräinen palotarkastus C:* Rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen (esimerkiksi tilapäismajoitus)
- *Ylimääräinen palotarkastus D:* Perustetta epäillä, että kohteen palo- ja henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita (pelastusviranomaisen aloitteesta tekemät tarkastukset, palontutkintaan liittyvät tarkastukset)
- *Ylimääräinen palotarkastus E:* Teema- ja kohdetarkastukset tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa (esimerkiksi anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat)
- *Ylimääräinen palotarkastus F:* Kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntö, mikäli tarkastusaihe tai -kohta on rajattu
- *Ylimääräinen palotarkastus G:* Paloteknisiin laitteisiin liittyvät tarkastukset, esimerkiksi erhe-tarkastukset
- *Ylimääräinen palotarkastus H:* Erikoistehosteiden tarkastus yleisötilaisuuden yhteydessä
- *Ylimääräinen palotarkastus I:* Pelastusviranomaisen tarvittaessa tekemä rakennusten käyttöönottoon liittyvä paloteknisen toteutuksen ennakkokatselmus.

4.2.2. Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (erityinen palotarkastus)

Pelastuslain 81 a §:n mukaan hyvinvointialueen pelastusviranomainen voi tehdä rakennuskohteeseen tarkastuksen rakennushankkeen aikana, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomainen arvioivat tarkastuksen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen

valvomiseksi. Pelastusviranomaisen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja tarvittaessa muille asianosaisille.

Lausunnolla rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta tarkoitetaan uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävää valvontatapahtumaa, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönototarkastuksen ja toiminnan aloittamisen ehdoksi. Valvontakäynti on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja poistumisturvallisuudesta. Asiantuntijalausunto on osana rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistarkastusta, jonka rakennusvalvonta ottaa tarvittavilta osin huomioon.

Lausuntoja rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta annetaan rakennusvalvontaviranomaisen edellyttäessä mm.

- vähintään kolmekerroksisiin rakennuksiin
- kohteisiin, joihin rakennetaan väestönsuoja
- kohteisiin, jotka varustetaan pelastustoimen laitteilla (esim. paloilmoin, sammutuslaitteisto, savunpoistolaitteisto, poistumisvalaistus).

Lausunto voidaan edellyttää myös muuhun kohteeseen, jos se katsotaan tarpeelliseksi pelastustoimen edellytysten tai palo- ja henkilöturvallisuudesta annettujen määräysten valvomiseksi. Pelastusviranomaisen ilmoittaa oman käsityksensä lausuntonsa tarpeesta rakennuslupalausunnossa.

4.2.3. Lausunto kiinteistön väestönsuojan käyttöönotosta (väestönsuojan käyttöönototarkastus)

Uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävä valvontatapahtuma, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt toiminnan aloittamisen ehdoksi tai joka suoritetaan kohteen pyynnöstä. Valvontakäynti on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennuksen väestönsuojasta. Valvontakäynti suoritetaan useimmiten rakennuksen käyttöönoton yhteydessä.

4.2.4. Lausunto kiinteistön pelastusteistä (pelastustien koeajo)

Pelastusviranomaisen suorittama katselmus, jossa arvioidaan pelastustien suunnitelmien mukaisuutta sekä todetaan mahdolliset korjaustarpeet. Katselmus sisältää yleensä pelastustien koeajon kohteessa.

4.2.5. Kemikaaliturvallisuuslain mukainen valvonta

Pelastuslain lisäksi pelastusviranomaisen on säädetty yhdeksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) valvontaviranomaiseksi. Kemikaaliturvallisuuslain tavoitteena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden valmistuksesta, käytöstä, siirrosta, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja.

Kemikaaliturvallisuuslain mukaista pelastusviranomaisten suorittamaa valvontaa ohjaa ja yhtenäistää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes). Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto tekee yhteistyötä eri tahojen kanssa kemikaaliturvallisuuden kehittämiseksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalvelut valvovat pelastustoimelle kuuluville osin vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia alla olevan esittelyn mukaisesti. Kemikaaliturvallisuuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen varataan resurssia yhden johtavan palotarkastajan koko työpanos (sisältää valvontaa, asiantuntijatyötä, ohjausta sekä tiimityötä). Kemikaalivalvontaan kohdistetaan hänen resurssiaan 0,6 htv sekä kolmen palotarkastajan osittaista työpanosta yhteensä 0,44 htv:ta. (huomioi laskussa Viivin osuuden tarkastus)

Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi

Pelastuslaitos käsittelee valvonta-asetuksen (685/2015) perusteella ilmoitusvelvollisten kohteiden tekemät ilmoitukset, tekee tarvittavat päätökset ja käyttöönottotarkastukset ao. säädösten mukaisesti.

Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonta kemikaali-ilmoitusvelvollisuutta vähäisemmissä kohteissa sekä jatkuva valvonta ilmoitusvelvollisissa kohteissa suoritetaan määräaikaisen valvonnan yhteydessä sekä tarvittaessa kohdan 3.2.1 mukaisilla ylimääräisillä tarkastuksilla.

Öljylämmityslaitteistot

Käyttöön otettaville tai olennaisesti muutetuille öljylämmityslaitteistoille suoritetaan pelastusviranomaisen toimesta 3 kk:n kuluessa laitteiston käyttöönotosta tarkastus, kun varastoitava öljymäärä on alle 10 tonnia. Mikäli varastoitava öljymäärä on suurempi, käsitellään laitteisto *Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi* kohdan mukaisesti. Kohteiden jatkuva valvonta suoritetaan määräaikaisen valvonnan yhteydessä sekä tarvittaessa kohdan 4.2.1 mukaisilla ylimääräisillä tarkastuksilla.

Öljysäiliöiden valvonta

Öljysäiliöiden kunnan valvontaa sekä säiliöille tehtävien tarkastusten ja muiden toimenpiteiden valvontaa suoritetaan valvontatoimenpiteiden yhteydessä ja pelastuslaitokselle toimitettavien tarkastuspöytäkirjojen perusteella (asiakirjavalvonta). Tiedot tarkastuksista ja muista toimenpiteistä kirjataan valvontatietokantaan. Valvonnassa tehdään yhteistyötä kuntien ympäristöviranomaisten ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään pohjavesialueilla sijaitseviin maanalaisiin öljysäiliöihin.

Pyrotekniset tuotteet

Pelastusviranomaisen valvoo kemikaaliturvallisuuslain perusteella ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä sekä tuotteiden luovutusta yksityiseen kulutukseen.

Pelastusviranomaisen käsittelee yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehdyt ilmoitukset. Pelastusviranomaisen tekee tarvittavat päätökset ja asettaa tarvittavat ehdot ao. säädösten mukaisesti.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden alueella em. valvonta suoritetaan kaikissa myyntipisteissä tuotteiden pääasiallisena myyntikautena 27.12. – 31.12. sekä tarvittavilta osin elokuun loppupuolella ns. venetsialaisten yhteydessä.

Ilotulitteiden yksityinen käyttö

Ilotulitteiden yksityisestä käytöstä tulee ilmoittaa etukäteen pelastusviranomaiselle muuna aikana kuin 31.12. klo 18.00 – 1.1. klo 02.00 ja alueen pelastusviranomaisen mahdollisesti erikseen päättämänä aikana. Ilmoitus tulee tehdä vähintään viisi vuorokautta ennen ilotulitteiden käyttämistä.

Pelastusviranomaisen käsittelee ilmoitukset viivytyksettä ja tekee tarvittaessa päätöksen, jossa asettaa tarpeellisia ehtoja tai kieltää käytön, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa. Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa ilmoitukset käsitellään ja päätös tehdään pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen päivystävän palomestarin toimesta.

Lausunto ilotulitusnäytöksestä

Kyseessä on ilotulitusnäytös, mikäli ilotulitteita käytetään muussa kuin yksityisen henkilön järjestämässä tilaisuudessa. Ilotulitusnäytöksen järjestäjän tulee tehdä ilmoitus poliisille 14 vrk ennen näytöstä. Poliisi pyytää pelastuslaitokselta lausunnon näytöksen turvallisuusjärjestelyistä.

Nämä lausunnot annetaan pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen päivystävän palomestarin toimesta.

Erikoistehosteet

Räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena kokoontumislaissa tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa pelastusviranomaisen päätöksen mukaisesti. Ilmoitus tulee toimittaa pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä.

Pelastusviranomainen käsittelee saapuneet ilmoitukset viivytyksettä sekä määrää tarvittaessa tehosteiden turvallisen käsittelyn kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja tai kieltää käytön, jos siitä katsotaan aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahingon vaaraa. Nämä hoidetaan yhteistyössä yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmän ja pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen kanssa.

Erikoistehosteiden käyttöä valvotaan ylimääräisillä tarkastuksilla, jotka suoritetaan käyttöpaikoille ennen yleisötilaisuuden alkua ja tarvittaessa tilaisuuden aikana. Tarkastukset suoritetaan yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmän tai operatiivisen päällystön toimesta.

4.2.6. Yleisötilaisuuksien valvonta

Pelastuslaitos suorittaa yleisötilaisuuksien valvontaa tapahtumiin, joista tulee laatia yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma pelastuslain 379/2011 16 §:n mukaisesti.

Yleisötilaisuuksien valvonnalla tarkoitetaan pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden dokumenttien ja arvioidun riskin perustella ennen yleisötilaisuuden alkamista tai sen aikana suorittamaa valvontakäyntiä, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.

Yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä vastaa yleisötilaisuuksien valvonnan organisoinnista. Työryhmä antaa yleisötilaisuuksiin liittyvää neuvontaa ja ohjeistaa pelastuslaitoksen suorittaman valvonnan.

Pelastusviranomainen arvioi sille toimitetun yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman ja turvallisuusjärjestelyt pelastuslain 16 §:n mukaisesti ja palauttaa suunnitelman tarvittaessa täydennettäväksi. Pelastuslaitokselle toimitetusta yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmasta ja tehdyistä havainnoista ilmoitetaan tarvittaessa poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveysviranomaiselle.

Pelastusviranomainen suorittaa yleisötilaisuuden palotarkastuksen pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettuihin yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren

määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski. Tarkastukset suoritetaan tapahtuman ennakkotietoihin perustuvan tapauskohtaisen riskinarvion tai tapahtuman aikaan esiin tulevien tarpeiden perusteella. Yleisötilaisuuksien valvonnasta on tehty erillinen työohje.

Valvontatoiminta toteutetaan pelastustoiminnan toimialueen, ensihoitopalveluiden toimialueen sekä onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen yhteistyönä. Valvontatoiminnasta vastaa yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä, joka koostuu kolmesta pelastustoiminnan toimialueen henkilöstä, kahdesta ensihoitopalveluiden toimialueen henkilöstä ja neljästä onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen henkilöstä. Työryhmän vastuuhenkilö on onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen johtava palotarkastaja. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella on resursoitu yleisötilaisuuksien valvontaan 1,0 htv:ta.

Yleisötilaisuuksissa saatetaan käyttää kohdan 3.2.5. mukaisia erikoistehosteita. Näihin liittyvät ilmoitukset käsittelee yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä.

4.2.7. Muu valvonta

Pelastustoimen laitteisiin liittyen suoritetaan tarvittaessa käyttöönottotarkastuksia ja muuta valvontaa, jolla varmistetaan, että laitteistot täyttävät niille asetetut vaatimukset. Pelastustoimen laitteisiin liittyvät käyttöönottotarkastukset saattavat sisältyä jo pelastusviranomaisen lausuntoon rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta.

4.3. Asiakirjavalvonta

Asiakirjavalvonnalla tarkoitetaan valvonnan suorittamista asiakirjojen tarkastelulla. Asiakirjavalvonta voi kohdistua koko valvottavaan kohteeseen tai pelastusviranomaisen valitsemiin aiheisiin. Asiakirjavalvonnan pääasiallinen sisältö muodostuu yleensä omatoimisen varautumisen sekä pelastustoimen laitteiden kunnossapidon valvonnasta, kohteeseen kohdistuvat veloitteet huomioiden.

Asiakirjavalvontaa ovat esim. pelastussuunnitelmien valvonta, poistumisturvallisuusselvitysten valvonta, suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta sekä huolto- ja kunnossapitoasiakirjoihin liittyvä valvonta. Lisäksi asiakirjavalvontana voidaan hoitaa nuohoojien vikailmoitusten perusteella tehtävää valvontaa.

4.3.1. Pelastussuunnitelmien valvonta

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmat

Pelastuslain 15 §:n mukaisesti rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuva vaara taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija yhteistyössä mahdollisten kohteessa toimivien toiminnanharjoittajien kanssa. Kohteet, joihin pelastussuunnitelma tulee laatia, on esitelty Valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (407/2011).

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmia valvotaan ensisijaisesti kohteisiin suoritettavien määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä. Pelastussuunnitelman sisältöä valvotaan erityisesti, jos tarkastuksella havaitaan puutteita suunnitelman sisällössä. Pelastussuunnitelmiin liittyvää neuvontaa annetaan sekä valvontaa toteutetaan myös muulloin kuin määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä valvontakohteen aloitteesta tai muusta erityisestä syystä.

Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmat

Yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastuslain 16 §:n mukaisesti yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma.

Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmia valvotaan ennen yleisötilaisuutta.

Pelastussuunnitelmiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa annetaan yleisötilaisuuksien suunnitteluvaiheessa. Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien arvioinnilla ja valvonnalla ylläpidetään tilannekuvaa Pirkanmaan alueella pidettävistä tapahtumista sekä toteutetaan riskiarviointia yleisötilaisuuksiin ja alueelliseen pelastustoimen ja ensihoidon hetkelliseen kuormitukseen liittyen. Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien valvonta ja arviointi mahdollistavat riskiperusteisen valvonnan yleisötilaisuuksien turvallisuuden varmistamiseksi.

4.3.2. Poistumisturvallisuusselvitysten valvonta

Pelastusviranomaisen valvoo pelastuslain 19 §:ssä tarkoitettujen

poistumisturvallisuusselvitysten laatimista ja niiden edellyttämien toimenpiteiden toteutumista palotarkastusten yhteydessä sekä erillisellä kohdekohtaisella seurannalla.

Pelastusviranomainen antaa tarvittaessa neuvontaa poistumisturvallisuusselvityksen laadinnasta vastaavalle toiminnanharjoittajalle.

Poistumisturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan sitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä.

Pelastusviranomainen tekee toiminnanharjoittajan laatiman selvityksen perusteella arvioinnin poistumisturvallisuusselvityksestä. Arviointi tehdään kohteesta riippuen asiakirjojen perusteella tai asiakirjojen ja kohteessa tehtävien tarkastusten perusteella. Pelastusviranomainen pyytää tarvittaessa toiminnanharjoittajaa täydentämään poistumisturvallisuusselvitystä ja/tai järjestämään kohteessa poistumiskokeen. Mikäli poistumisturvallisuus ei tehdyn selvityksen tai pelastusviranomaisen arvion mukaan ole riittävä, tulee toiminnanharjoittajan laatia poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma riittävän poistumisturvallisuuden saavuttamiseksi.

Pelastusviranomainen tekee toiminnanharjoittajan laatiman suunnitelman perusteella arvioinnin poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelmasta, joka on toiminnanharjoittajan suunnitelma poistumisturvallisuuden saattamiseksi laissa säädettyjen vaatimusten mukaisiksi mukaiseksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluilla on käytössä valtakunnallinen perhehoitokotien poistumisturvallisuusselvitys. Selvitys ei ole täysin pelastuslain 379/2011 19 §:n mukainen, vaan kevennetty versio. Tarkoituksena on, että perhehoitaja voi arvioida perhehoitokodissaan poistumisturvallisuutta.

4.3.3. Suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta

Suuren öljyvaraston (yli 1 000 000 l) haltija on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon varalta. Pelastuslaitos valvoo suunnitelmia ensisijaisesti määräaikaisen valvonnan yhteydessä, mutta tarvittaessa myös erikseen. Valvontatehtävissä havaitut puutteet on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle eli ELY-keskukselle.

4.3.4. Muu asiakirjavalvonta

Nuohoojien vikailmoitukset

Nuohoojalla on velvollisuus pelastuslain 379/2011 62 §:n mukaan ilmoittaa kirjallisesti pelastuslaitokselle sellaisista tulisijassa tai savuhormissa havaitsemistaan vakavista vioista tai

puutteista, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara. Lisäksi hänen on ilmoitettava myös puutteista, jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen.

Pelastusviranomaisen käsittelee saamansa ilmoitukset ensisijaisesti asiakirjavalvontana ja antaa rakennuksen tai muun kohteen omistajalle tai haltijalle tarvittaessa korjausmääräyksen. Ilmoitus, selvityspyyntö asianosaiselle ja johtopäätökset mahdollisine korjausmääräyksineen kirjataan valvontatietokantaan. Tarvittaessa suoritetaan kohteeseen ylimääräinen palotarkastus (A2).

Huolto- ja kunnossapitoasiakirjat

Pelastusviranomaiselle toimitettavia asiakirjoja ovat mm. automaattisten sammutuslaitteistojen ja paloilmottimien käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksiin, sähkölaitteistojen tarkastuksiin, ilmanvaihtolaitteistojen puhdistuksiin, öljysäiliöiden tarkastuksiin, väestönsuojan määräaikaistarkastuksiin sekä savunpoistolaitteistojen tarkastuksiin ja huoltoihin liittyvät asiakirjat. Edellä mainittuja asiakirjoja toimitetaan pelastuslaitokselle suoraan huolto- ja tarkastusliikkeiltä sekä valvontakohteista. Pelastusviranomaisen kirjaa toimenpiteen tiedot valvontatietokantaan ja valvoo tarpeen mukaan, että asiakirjoissa mahdollisesti mainitut puutteet korjataan. Tarvittaessa suoritetaan ylimääräinen palotarkastus.

5. Muu onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan tekemä työ

5.1. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä hyvinvointialueen päätöksen mukaisesti. Tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukaiseen toimintaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa sekä onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastualueen ohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on edistää hyvää turvallisuuskulttuuria Pirkanmaalla. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä kuuluu jokaisen työntekijän toimenkuvaan tehtävän edellyttämässä laajuudessa.

Pelastuslaitoksen toimialaan kuuluvaa yleistä ohjausta ja neuvontaa annetaan kansalaisille sekä yrityksille, laitoksille, kunnallisille organisaatioille, hyvinvointialueen organisaatiolle ja muille tahoille heidän tarpeidensa mukaan. Ohjausta ja neuvontaa annetaan kasvokkain, puhelimitse, sähköpostitse ja etäyhteyksillä.

5.1.1. Ohjaus

Ohjausta ovat eri viranomaisille ja yhteistyötahoille annettavat lausunnot sekä pelastustoimelle kuuluva yleinen ohjaus. Yleisluontoisia ohjeita sekä opastavaa turvallisuustietoa on saatavilla pelastuslaitoksen internetsivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella työskenteleville on varattu ohjaukseen keskimäärin 0,5 tuntia/päivä (2,6 htv).

Kohderyhmänä ohjaukselle pidetään Pirkanmaan alueen asukkaat, yhdistykset, yritykset, muut viranomaiset sekä kolmannen sektorin edustajat.

5.1.2. Neuvonta

Yleistä neuvontaa varten on lisätty aiemmasta käytännöstä päivystävän palotarkastajan puhelinpalvelun aikaa, joka on arkisin klo 9.00–11.00 ja 12.00–15.00. Tähän varataan onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta resurssia 1,1 htv. Virka-ajan ulkopuolella neuvontaa antavat tarvittaessa päivystävät palomestarit sekä muu pelastus- ja tilannekeskushenkilöstö. Palotarkastajat vastaavat myös yhteisestä neuvontasähköpostista omalla päivystävän palotarkastajan vuorollaan. Päivystävän palotarkastajan työpistettä pilotoidaan tilanne- ja johtokeskuksessa.

5.1.3. Turvallisuusviestintä ja -koulutukset

Turvallisuusviestinnästä ja -koulutuksista vastaa Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluilla turvallisuusviestinnän ja tiedottamisen vastuualue. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualue on mukana tuottamassa substanssiosaamisen asiantuntijana sisältöä ja kouluttamassa tarvittaessa. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella on varattu resurssia turvallisuusviestintään 0,27 htv.

Turvallisuusviestintää käytetään vapaa-ajan asuntojen paloturvallisuuden parantamiseen ja ylläpitämiseen. Pronto-onnettomuustilastoinnin avulla on selvitetty viimeisten vuosien aikana tapahtuneita rakennuspaloja sekä rakennuspalovaaroja vapaa-ajan asunnoissa. Selvitysten perusteella on todettu, että vapaa-ajan asuntojen paloturvallisuuden itsearviointilla ei ole oleellista merkitystä rakennuspalojen ja –palovaarojen määrän vähentämisessä Pirkanmaan alueella. Vuonna 2025 päätettiin jatkaa vuoden 2024 kokeilua vapaa-ajan asuntojen turvallisuusviestinnän osalta. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa on tehty sopimus ”Vastuullisesti vapaa-ajalla” -tarrojen laittamisesta jäteastioiden kansiin tai kylkiin. Tarroissa opastetaan turvalliseen avotulen tekoon sekä pattereiden, akkujen ja tuhkan kierrättämiseen. Tarrojen QR-koodit johdattavat klikkaajan pelastuslaitoksen nettisivuille, jossa kerrotaan tarkemmin vapaa-ajan turvallisuudesta.

5.2. Yhteistyö ja paikallinen turvallisuussuunnittelu

Pelastuslain 42 §:n mukaisesti pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden pääasialliset viranomaistahot, joiden kanssa tehdään yhteistyötä, ovat: sosiaali- ja terveystieteelliset, kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset, ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaiset, turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, ELY-keskus, aluehallintovirasto, hätäkeskuslaitos, poliisi, maahanmuuttovirasto Migri, liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto.

Yhteistyöhön huomioidaan rakenteellisen paloturvallisuuden tiimin antamat lausunnot ja palaverit, osuus kemikaaliturvallisuustiimin vetäjän työajasta sekä pelastuslaitosten yhteisiin asiantuntijaverkostoihin ja asiantuntijatyöhön varattu resurssi. Vuonna 2024 aloitetaan lisäksi aktiivisempi paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun yhteistyö. Yhteensä näihin on tällä hetkellä varattu resurssia 4,9 htv, jota on tarkoitus korottaa sisäisillä järjestelyillä 5 htv.

5.2.1. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysturvaviranomaiset

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysturvaviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö muodostuu sote-kohteiden tarkastuksista sekä hyvinvointialueen yhteisistä hanke- ja muista palavereista. Lisäksi viime vuosien suuntaus kotona asumisen lisäämiseen ikäihmisten hoidossa on tuonut mukanaan paloturvallisuusriskejä koteihin. Tämä on tunnistettu yhdeksi tärkeäksi haasteeksi pelastusalalla, johon pyritään vaikuttamaan hyvällä yhteistyöllä ja yhteistarkastuksilla kotien turvallisuuden parantamiseksi. Kohdassa 3.2.1 kuvatuissa paloriskikohteiden tarkastuksissa on usein mukana sosiaali- tai terveysturvaviranomainen asukkaan palvelutarpeesta ja voinnista riippuen.

Kuntien kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset

Rakenteellisen paloturvallisuuden ohjauksella ja neuvonnalla pyritään edistämään rakennusten käyttöturvallisuutta ja samalla varmistamaan pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytykset kohteissa. Pelastusviranomaisen osallistuu Pirkanmaalla asiantuntijana maankäytön ja rakentamisen ohjaukseen. Tässä tarkoituksessa annetaan kuntakohtaisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti lausuntoja kaavoitukseen ja rakennuslupakäsittelyyn liittyvissä asioissa, osallistutaan tarvittaessa näitä koskeviin neuvotteluihin sekä ohjataan suunnittelijoita, rakentajia ja muita tahoja palo- ja henkilöturvallisuuskysymyksissä ja väestönsuojelussa. Pelastusviranomaisen osallistuu lisäksi rakentamiseen liittyviin tarkastuksiin ja katselmuksiin kohdan 3.2.2 mukaisesti.

Kuntien ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaiset

Kuntien ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä seuraavien valvonta-alueiden osalta: ympäristönsuojelu, elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja kemikaalivalvonta. Pelastusviranomaisen toimii yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa kuntakohtaisten käytäntöjen ja tarpeen mukaan, esim. liittyen seuraaviin asioihin:

- öljysäiliöiden kunnon valvonta
- majoitus- ja ravitsemusliikkeiden toiminnan aloittaminen tai muutokset
- ympäristöluvalliset valvontakohteet
- asuinolojen tarkastaminen
- yleisötilaisuuksien valvonta.

Yhteistoiminnassa huomioidaan kunkin tahon laatimat valvontasuunnitelmat ja valtakunnalliset valvontatavoitteet. Yhteistarkastuksia ja valvontaprojekteja toteutetaan resurssien puitteissa. Pyydettyessä annetaan lausuntoja esim. ympäristöluvista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Pelastusviranomaisen osallistuu Tukesin pitämiin kemikaalikohteiden määräaikaistarkastuksiin resurssien puitteissa. Pyydetessä annetaan lausuntoja Tukesin valvonnassa olevien kemikaalikohteiden lupaprosesseihin liittyen.

Pelastuslaitoksen viranhaltijat konsultoivat Tukesin asiantuntijoita tarpeen mukaan kemikaalien ja kaasujen teolliseen käsittelyyn, räjähteisiin ja ilotulitteisiin, pelastustoimen laitteisiin, painelaitteisiin, rakennustuotteisiin ym. Tukesin toimialaan liittyvissä valvontakysymyksissä. Pelastustoimen laitetta, asennusliikettä tai tarkastuslaitosta koskeva pelastustoimen laitelain edellyttämä ilmoitus vakavista puutteista tehdään Tukesille tarvittaessa.

Yleisötilaisuuksien tai muun valvonnan yhteydessä havaituista kuluttajaturvallisuuteen liittyvistä puutteista ilmoitetaan valvontaviranomaiselle (Tukes). Lisäksi tehdään valvonnallista yhteistyötä aktiivisten kuluttajapalvelujen valvonnassa valtakunnallisten suuntaviivojen mukaisesti.

ELY –keskukset

Pelastuslaitos tekee valvontaan liittyvää yhteistyötä Pirkanmaan ELY –keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen kanssa. Yhteistoiminta painottuu vesien ja maaperän suojeluun liittyviin kysymyksiin (polttoaineiden ja muiden ympäristölle vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi) sekä maatalouden tuettuun rakentamiseen ja ympäristölupiin. Yhteistarkastuksia ja tietojen vaihtoa suoritetaan tarpeen mukaan. Lisäksi tuotetaan yhteistyössä (myös muiden tahojen kanssa) opastavaa materiaalia valvontakohteiden käyttöön.

Patoturvallisuuskysymyksissä toimitaan yhteistyössä Kainuun ELY –keskuksen kanssa (lausunnot ja tarkastukset).

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomainen

Pelastuslaitoksella on valvontaan liittyvää yhteistyötä aluehallintoviranomaisen peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen sekä työsuojelun vastuualueen kanssa. Pelastuslaitos antaa pyydetessä lausunnon aluehallintovirastolle sosiaali- ja terveystieteiden palveluja tuottavien kohteiden henkilö- ja paloturvallisuusjärjestelyistä. Lausuntoja annetaan myös esim.

ympäristölupahakemuksiin liittyen. Työsuojeluviranomaisen ja alkoholivalvonnan kanssa suoritetaan yhteistarkastuksia tarpeen ja resurssien mukaan.

Hätäkeskuslaitos

Pelastuslaitos tekee valvontatoimintaan liittyvää yhteistyötä hätäkeskuksen kanssa pääasiassa hätäkeskukseen liitettyjen paloilmoitin- ja sammutuslaitteiden osalta. Laitteiston liittäminen tai irtikytkeminen hätäkeskuksesta edellyttää pelastusviranomaisen hyväksynnän.

Sisä-Suomen poliisilaitos

Pelastuslaitos toimii yhteistyössä poliisin kanssa yleisötilaisuuksien turvallisuuden ennakkosuunnittelussa ja tapahtumien järjestäjien pelastus-/turvallisuussuunnittelun ohjaamisessa. Ennen tapahtuman alkamista voidaan suorittaa yleisötilaisuuden palotarkastus yhteistyössä poliisin sekä tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa.

Viranomaisyhteistyötä tehdään myös ilotulitusnäytösten sekä ilotulitteiden myymälävarastojen valvonnassa, sekä tarpeen mukaan anniskeluravintoloiden henkilöturvallisuuden valvonnassa ja oppilaitosten turvallisuus-/pelastussuunnittelun ohjaamisessa. Pelastusviranomaisen pyytää lisäksi tarvittaessa virka-apua poliisilta, jos se on tarpeen palotarkastuksen tai muun valvontatehtävän suorittamiseksi sekä tekee tarvittaessa ilmoituksen pelastusrikkomuksista rikosoikeudellisen vastuun selvittämiseksi.

Varsinaisen valvontatoiminnan lisäksi tehdään poliisin kanssa yhteistyötä palontutkinnassa ja annetaan pyynnöstä asiantuntijalausuntoja palontutkintaan liittyen.

Maahanmuuttovirasto Migri

Maahanmuuttoviraston kanssa tehdään yhteistyötä vastaanottokeskusten turvallisuuden parantamiseksi ja ylläpitämiseksi muun muassa tekemällä valvontakäyntejä vastaanottokeskuksiin, kouluttamalla vastaanottokeskusten henkilökuntaa sekä varmistamalla Migrin vastuulla olevien asuntojen riittävä turvallisuustaso. Tarvittaessa koulutetaan vastaanottokeskusten asukkaita paloturvalliseen asumiseen. Migrin sekä muiden maahanmuuttoon kytkeytyvien eri toimijoiden kanssa pyritään tekemään jatkuvaa yhteistyötä, jotta turvallisuusviestintää saadaan kohdennettua ajantasaisesti ja asiakaslähtöisesti kulloinkin tarvittaville tahoille.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto

Tampereen Viinikan järjestelyratapiha on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom nimeämä vaarallisten aineiden kuljetusten ratapiha, jonka turvallisuutta se myös valvoo.

Rautatierakenteista vastaa Väylävirasto. Pelastuslaitos osallistuu ratapihalle suoritettaviin valvontatarkastuksiin sekä antaa pyydettyä asiantuntija-apua ratapihan turvallisuutta koskevissa kysymyksissä. Pelastuslaitos toimii yhteistyössä Väyläviraston kanssa myös Tampereen Rantaväylän ajoneuvoliikennetunnelin valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Pelastuslaitos antaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille ja Väylävirastolle tarvittaessa yksittäisiä lausuntoja erilaisista hankkeista.

Muut yhteistyötahot

Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat: ensihoidon palvelutuottajat, kunnan eläinlääkäri, nuohoojat, paloilmoitin- ja sammutuslaitteistojen tarkastuslaitokset, pelastus- ja kiinteistöalan järjestöt ja yhdistykset, öljysäiliöiden asennus- ja tarkastusliikkeet, onnettomuustutkintakeskus OTKES, Puolustusvoimat, tulli, kolmannen sektorin toimijat, isännöitsijät, taloyhtiön edustajat, kaupungit/kunnat, muut pelastuslaitokset sekä Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto.

Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta osallistutaan valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin sekä alueellisiin hankkeisiin resurssien puitteissa. Valtakunnalliseen verkostotyöhön osallistuvat pääasiassa johtavat palotarkastajat ja asiantuntijatehtävissä olevat palotarkastajat. Valtakunnallisia asiantuntijaverkostoja ovat muun muassa kemikaaliturvallisuuden, yleisötilaisuuksien, rakentamisen ohjauksen, paloriskiasumisen, palontutkinnan ja valvonnan asiantuntijaverkostot. Näiden lisäksi on vaihtelevasti hankkeita ja ohjausryhmiä, joihin henkilöstöä osallistuu resurssien puitteissa. Verkostoihin ja hankkeisiin osallistuminen on erityisen tärkeää yhteisten toimintatapojen, laadun kehittämisen ja turvallisuuden edistämisen näkökulmasta. Lisäksi olemme mukana tulevan OE-sovelluksen kehittämisessä.

5.2.2. Yhteistyö pelastuslain 42 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä

Jokaisella viranomaisella on ilmoitusvelvollisuus havaitsemastaan paloriskiasunnosta pelastusviranomaiselle pelastuslain 42 §:n mukaan. Pirkanmaalla paloriski-ilmoitukset tehdään pääsääntöisesti valtakunnallisella ilmoituslomakkeella. Ilmoituksia käsittelee ja niiden perusteella tehtäviä tarkastuksia suorittaa pääsääntöisesti asumisturvallisuustiimi (1,6 htv).

Yhteistyötä paloriski-ilmoitusten osalta tehdään lähinnä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa esim. yhteisillä kotikäynneillä. Sosiaali- ja terveystieteiden, etenkin kotihoidon työntekijät, tekevät myös aktiivisesti paloriski-ilmoituksia havaitsemistaan puutteista kodeissa.

Paloriskikohteiden tarkastuksiin liittyen yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös kuntien ympäristöterveysviranomaisien, rakennusvalvonnan, poliisin, kolmannen sektorin toimijoiden, omaisten tai ystävien (asukkaan toiveesta) sekä isännöitsijöiden tai taloyhtiön edustajien kanssa.

Paloriskikohteiden tarkastustoimintaa pyritään kehittämään ja yhdenmukaistamaan yhdessä muiden pelastuslaitosten kanssa. Tässä keskeisessä roolissa on kumppanuusverkoston asiantuntijaverkosto, jonka toimintaan osallistutaan aktiivisesti. Myös tiedonkulkua ja yhteistyötä eri pelastuslaitosten toimijoiden kanssa tehdään kohdennetusti.

5.2.3. Yhteistyö pelastuslain 62 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä

Nuohoojan vikailmoituksen käsittely on esitetty kappaleessa 4.3.4 Muu asiakirjavalvonta.

5.2.4. Paikallinen ja alueellinen turvallisuussuunnittelutyö

Pelastuslaitos on mukana paikallisessa ja alueellisessa turvallisuussuunnittelutyössä kuntien kanssa sovittavalla tavalla. Tavoitteena on paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön kartoittaminen ja käynnistäminen yhteistyössä kuntien kanssa. Pelastuslaitoksen tavoitteena on ottaa aktiivisempaa roolia turvallisuussuunnittelutyössä kuntien kanssa sovittavalla tavalla. Vuoden 2024 aikana lähetettiin paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön käynnistämiseksi kuntiin kysely, jonka tuloksia hyödynnetään vuoden 2025 aikana, kun paikallista ja alueellista turvallisuussuunnittelutyötä käynnistetään. Vuonna 2025 pyritään tavoittamaan kaikki kunnat kyselyn puitteissa. Vuonna 2024 saaduista vastauksista selviää, että lähes tulkoon kaikki vastaajista ovat kiinnostuneita saamaan onnettomuustilastotietoa alueistansa.

Turvallisuussuunnittelutyössä hyödynnetään onnettomuuskehityksen seurantaa.

5.3. Palontutkinta

Palontutkinta on pelastuslaitoksen lakisääteinen tehtävä. Pelastuslain 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissy ja selvitetään tarvittavassa laajuudessa palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja vahinkojen laajuuteen vaikuttaneet tekijät sekä pelastustoiminnan kulku. Selvityksen laajuuteen vaikuttaa erityisesti palon seurausten vakavuus.

Palontutkinnan tiedot kirjataan Pronto pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmään, josta niitä voidaan hyödyntää valtakunnallisesti tilastoinnissa, turvallisuusviestinnässä sekä hyödyntää tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Palontutkinnasta laaditaan tarpeen mukaan myös pelastuslaitoksen sisäistä materiaalia, joka tähtää etenkin oman toiminnan kehittämiseen.

Pelastuslain 41 § mukaisesti palontutkinnassa arvioidaan myös tulipalojen tahallisuutta- ja tuottamuksellisuutta. Jos on aihetta epäillä, että tulipalo tai muu onnettomuus on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti, pelastusviranomaisen on ilmoitettava asiasta poliisille.

Poliisille on ilmoitettava myös palontutkinnan yhteydessä havaituista palo- ja henkilöturvallisuusrikkomuksista. Ilmoitusvelvollisuuden toteutumista on seurattu vuonna 2024 aluehallintoviraston toimesta. Pirkanmaalla oli puutteita ilmoitusvelvollisuuden toteutumisessa. Ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseen on kiinnitetty vuonna 2024 huomiota, mutta siinä on edelleen kehitettävää.

Palontutkinnan tasot on määritetty valtakunnallisesti 1, 2 ja 3 tasoihin. Lisäksi valtakunnallisesti on erilaisia palontutkintaa vaativia vaihtuvia teemoja, joihin osallistuminen on usein vapaaehtoista, mutta tärkeää. Palontutkintaa voidaan tehdä myös oman harkinnan mukaisesti. Palontutkinnan toteuttaminen on ohjeistettu tarkemmin palontutkintaohjeessa. Palontutkintaan resursoidaan-onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta 0,61 htv:tä ja pelastustoiminnan toimialueelta 0,2 htv:tä.

5.4. Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslain 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

Onnettomuuskehityksen seuranta tehdään Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa kvartaaleittain. Onnettomuuskehityksen seurannassa huomioidaan:

- Rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen määrä sekä esiintymistiheys (kunnittain)
- Onnettomuuksien seurausten kehittyminen
 - Omaisuusvahingot
 - Henkilövahingot
- Onnettomuustyyppien määrän muutos
- Pelastustoiminnassa havaitut trendit
- Palontutkinnassa esille nousevat asiat

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden onnettomuuskehityksen seurannan kokonaisvastuu on nimetty onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen henkilölle. Seuranta tehdään yhteistyössä pelastuslaitoksen analyytikon, pelastustoiminnan henkilöstön, palontutkinnan sekä viestinnän kanssa. Analyytikko tuottaa tilastollisesti materiaalia pääasiassa Pronto-tietokannasta, jota analysoidaan ja käsitellään onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella. Onnettomuuskehityksen seurannassa otetaan huomioon vuonna 2024

lausunnolla ollut toimintavalmiuden suunnitteluohje ja siitä tulevat huomiot. Tavoitteena on, että Pronto-aineiston pohjalta tehdyllä tilastoinnilla saataisiin onnettomuuskehityksestä tilannekuvaa kunnittain myös alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelutyön tueksi vuosittain.

5.5. Valmiustarkastukset

Pelastuslain 84 §:n mukaan pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi muissa kuin asumiseen käytetyissä tiloissa sekä puolustusvoimien salassa pidettävissä kohteissa (pelastuslaki 83 §).

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa valmiustarkastuksia ei ole tehty erikseen. Vuoden 2024 aika on selvitetty valmiustarkastusten suorittamiseen toimintamalleja sekä lisätty resurssia toimintaan.

Valmiustarkastuksilla pyritään varmistamaan osaltaan, että varautumisvelvolliset ovat huolehtineet niille kuuluvista velvoitteista. Palvelutasopäätöskauden aikana pilotoidaan hyvinvointialueen pelastusviranomaisen suoritettavien valmiuden tarkastuksia kuntiin ja muihin varautumisvelvollisiin suuronnettomuuksien ja väestönsuojelun varautumisjärjestelyiden valvomiseksi. Säännöllinen valmiuden tarkastusten toteuttaminen edellyttävät päätöstä henkilöstön lisäresursoinnista. Turvallisuustilanne on muuttunut Suomessa ja Euroopassa. Väestönsuojelun varautumisjärjestelyihin on tarkoituksenmukaista kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Valmiustarkastusten tekeminen edistäisi myös lakisääteisten väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisessa.

Valmiustarkastusten suunnittelussa kiinnitetään huomiota Pirkanmaan kalliosuojien turvallisuuteen, väestönsuojelun johtokeskusten turvallisuuteen sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen.

Valmiustarkastuksiin varataan onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta 0,08 htv:a.

5.6. Hanke: Eri viranomaisten käyttämään paikkatietoon perustuva paloriskikohteiden paikantamismalli

Pirkanmaan pelastuslaitoksella käynnistyi syksyllä 2024 asumisen turvallisuuden projekti; Eri viranomaisten käyttämään paikkatietoon perustuva paloriskikohteiden paikantamismalli. Projektin kesto on 1.5.2024 - 30.4.2026. Vaikka hanke on itsenäinen projektinsa, on se osaltaan

jatkoa vuoden 2021 EVAC -projektille ja hyödyntää siitä saatuja tietoja, menetelmiä ja materiaaleja.

Koska pelastuslaitoksen valvontatoiminnan tulee olla riskiperusteista, yksi projektin tavoitteista on parantaa riskien kartoittamista ja kohdistamista. Tavoitteena on löytää parempia keinoja riskien kartoittamiseen ja ennaltaehkäisemiseen sekä turvallisuusviestintään.

Projektissa tarkoituksena on eri viranomaisten käyttämän paikkatietoon perustuen määritellä alueet, joille kohdistuu eri viranomaisilla paljon tehtäviä ja jotka näin ollen muodostavat suuremman paloriskialueen. Kun kohteet on kartoitettu, tarkoitus on tehdä jopa taloyhtiökohtaisesti kohdennettua turvallisuusviestintää ja kohdennettuja palotarkastuksia riskien pienentämiseksi.

Kesän 2025 aikana hankkeen osana tehdään kohdennettuja palotarkastuksia taloyhtiöihin, joiden on kerätyn datan perusteella huomattu osoittavan merkkejä korkeammasta tulipalon tai muun onnettomuuden riskistä. Taloyhtiöitä tarkastetaan 0-10. Taloyhtiöiden koko ja määrä varmistuu, kun paikkatietodata on saatu kerättyä ja käsiteltyä. Taloyhtiöt voivat olla kooltaan mitä tahansa 3-25 asunnon väliltä. Tarkoituksenmukaista ei ole, että tehdään esimerkiksi kolme kolmen asunnon taloyhtiön tarkastusta, vaan taloyhtiöiden määrää suhteutetaan niin, että tarkastuksia tulee yhteensä korkeintaan 120 kappaletta. Tarkastuksiin osallistuvat kaikki onnettomuuksien ehkäisyn asumisturvallisuustiimin palotarkastajat sekä projektityöntekijä. Aikaa tarkastuksille ja niiden raportoinnille on varattu kesä-heinäkuulta loma-ajat huomioiden.

Eri viranomaisten käyttämään dataan perustuvien kohdennettujen tarkastusten lisäksi vuoden 2025 aikana on tarkoitus kartoittaa EVAC-mittaristosta saatujen tulosten raja-arvot ylittävien kohteiden paloturvallisuustilannetta. Käynnit suoritetaan yhteistyössä kotihoidon kanssa ja kohteiksi valikoidaan yhden tarkastelualueen kohteita, joiden EVAC-arvot ovat 9 tai lähes sen. Lisäksi tarkastuksia voidaan kohdentaa muilla palvelutarpeen arvioinnissa esiin tulevilla perusteilla. Nämä tarkastukset on tarkoitus suorittaa kevään 2025 aikana, jolloin tuloksia on mahdollisuus hyödyntää kesän tarkastuksia suunnitellessa, mutta myös tuloksellisuutta tarkastellessa ja EVAC-mittaristoon liittyneen vuoden 2021 hankkeen jatkojalostamisessa EVAC-mittariston enenevässä hyödyntämisessä paloriskiasuntojen tarkastelussa ja ikäihmisten palveluiden ja pelastuslaitoksen asumisturvallisuuden yhteistyön toteuttamisessa.

6. Valvontasuunnitelman tavoitteet / kehittämiskohteet sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastualueen tavoitteita seurataan kvartaaleittain omavalvonnalla. Omavalvonnan toteutumista seurataan laajennetussa johtoryhmässä.

Omavalvontaan on nostettu seurattavaksi mittareiksi:

- Määräaikaisen valvonnan kohteet (A1-A6) valvotaan (100%) valvontasuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja pelastuslain mukaisia muita palotarkastuksia suoritetaan 1000.
- Seurataan päivystävälle palotarkastajalle kuuluvien tehtävien suoritteita. Tavoitteena 4000 suoritetta.
- Seurataan rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen kehitystä. Tavoitteena on tulipalojen aiheuttamien omaisuusvahinkojen väheneminen vuositasolla.

6.1. Tavoitteet

Yhteenveto vuoden 2025 määräaikaisen valvonnan tavoitteista:

- Määräaikaisen valvonnan kohteet pyritään valvomaan 100 %:sti tavoitteen mukaan.
- Määräaikaisen valvonnan toimintaa kehitetään saadun asiakaspalautteen perusteella.
- Jälkivalvonnan (jälkipalotarkastus ja asiakirjajälkivalvonta) seuraaminen.

Yhteenveto vuoden 2025 yhteistyön tavoitteista:

- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön käynnistäminen palvelutasopäätöskauden aikana kuntien kanssa. Vuoden 2025 jatketaan yhteistyötä kuntien kanssa. Tämä tehdään yhteistyössä siviilivalmiuden ja valmiussuunnittelun vastualueen kanssa.
- Lisätään yhteistyötä turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän, siviilivalmiuden ja varautumisen sekä pelastustoiminnan kanssa.

Yhteenveto vuoden 2025 onnettomuuskehityksen seurannan tavoitteista:

- Neljännesvuosittain katsaus onnettomuuskehityksestä ja tarvittaessa muutetaan ohjeistusta / toimintatapoja pelastustoiminnassa, onnettomuuksien ehkäisyssä ja valvonnassa sekä viestinnässä.
- Onnettomuuskehityksen seurannasta luodaan tiedote jaettavaksi koko pelastuslaitokselle. Kuntiin laitettavassa tiedotteessa huomioitava kuntakohtaiset tiedot ja

erityisominaisuudet (alueellinen ja paikallinen turvallisuussuunnittelutyö). Seuranta tiiviissä yhteistyössä analyytikon kanssa.

Yhteenveto vuoden 2025 yleisötilaisuuksien valvonnan tavoitteista:

- Pelastustoimen palvelualueen sisäisen yhteistyön tiivistäminen
- Korkean riskin tilaisuuksissa pilotoidaan tapahtumajärjestäjän ja muiden viranomaisten kanssa yhteistyössä ennakko- ja purkutilaisuuden järjestämistä.

Yhteenveto vuoden 2025 rakenteellisen turvallisuuden tavoitteista:

- Kohdekortti: Yhteistyön lisääminen ja eteenpäin vieminen operatiivisen puolen kanssa.

Yhteenveto vuoden 2025 palontutkinnan tavoitteista:

- Palontutkinnan tiimin päivittäminen ja toiminnan kehittäminen (palontutkinnan työvälineiden ja osaamisen kehittäminen ja työturvallisuuden parantaminen)

Yleisiä tavoitteita vuodelle 2025:

- Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma on ollut lausunnolla syksyllä 2024. Toimintaohjelman julkaisun jälkeen toimintaohjelman huomioiminen vastualueen toiminnassa.
- Toimintavalmiuden suunnitteluohje on ollut syksyn 2024 aikana lausunnolla. Kun suunnitteluohje valmistuu, tulee onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella perehtyä ohjeeseen ja huomioida toiminta vastuualueella.
- Suorituskykyhankkeessa esille nousseiden asioiden ja kyvykkyyksien huomioiminen vastuualueelle.
- Neptonin käytön laajentaminen projektikohtaiseen seurantaan
- Valtakunnallinen onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmän starttaaminen vuoden 2026 alkupuolelle. Siihen liittyen tulee saattaa Merlotin tiedot ajantasaiseksi ja järjestelmään siirrettäväksi vuoden 2025 aikana sekä järjestää tarvittavat koulutukset vuoden aikana. Koekäyttö vuoden 2025 lopussa.

Kehittämiskohteet, jotka nousevat Sisäministeriön julkaisusta: Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026 ja siihen liittyvästä toimintasuunnitelmasta:

- 3.2. Arvioidaan palotarkastusten itsearviointien vaikuttavuus sekä vahvistetaan turvallisuusviestintää, paloriskikohteiden tarkastuksia ja jälkivalvontaa.
 - Paloturvallisuuden itsearviointien vaikuttavuutta ja tuloksia ei ole kovin tarkkaan arvioitu. Vuonna 2024 lisättiin paloturvallisuuden itsearviointikohteita ja tätä toimintaa jatketaan edelleen vuonna 2025. Nyt on syytä arvioida, että jatketaan toimintaa tällaisena edelleen vuonna 2026.
 - Turvallisuusviestintä on Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluilla omalla vastuualueella. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueelta tuetaan toimintaa, mutta siihen on syytä panostaa tulevaisuudessa hieman enemmän.
- 3.4. Onnettomuuksien määrää vähennetään väestön omatoimista onnettomuuksiin varautumista tukemalla.
 - Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluilla asia on huomioitu onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueella siten, että resurssia on lisätty varautumisen ja väestönsuojelun asioihin tukemaan varautumisen ja siivilivalmiuden vastuualuetta.
- 3.5. Suorituskykyhankkeessa tunnistettuja onnettomuuksien ehkäisyn kyvykkyyksiä parannetaan.
 - Suorituskykyhanketta ei ole huomioitu onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen toiminnassa. Tämä nostetaan kehityskohteeksi vuodelle 2025.
- 3.6. Alueellista ja paikallista yhteistyötä kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa kehitetään suunnitelmallisesti ja laaja-alaisesti.
 - Tämä on huomioitu toteuttamalla kysely kuntiin vuonna 2024 ja sen perusteella toiminnan käynnistämisenä vuoden 2025 aikana.

6.2. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi on osa pelastuslaitoksen oman toiminnan seuranta, raportointia ja kehittämistä. Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota suunnittelun riskiperusteisuuden toteutumiseen, käytettävissä olevien resurssien määrään, valvontakeinojen tehokkuuteen, viranomaisyhteistyön toteutumiseen sekä laadun ja suoritteiden seurantaan. Viranomaisen on valittava valvontakeinot niin, että niillä saadaan tilanteeseen nähden paras mahdollinen vaikuttavuus käytettävissä olevilla resursseilla.

Valvontaa suorittavat onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastualueen työntekijät raportoivat kuukausiraporttiin kerran kuukaudessa. Raportointi käydään läpi kuukausittain onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastualuepalaverissa ja lisäksi onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialueen johtoryhmässä.

7. Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen

Valvontasuunnitelma on julkinen ja se on nähtävissä Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden internetsivuilla. Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle.

LIITTEET

- Liite 1 Valvontavälitaulukot A1-A6 ja B1
- Liite 2 Valvontavälien muutokset ja niiden syyt vuodelle 2025
- Liite 3 Valvontavälien muuttamisen perusteet

Valvontavälitaulukot A1-A6 ja B1

Liitetaulukko A1. Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli <i>* kohteessa ei automaattista sammutuslaitteistoa</i>	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Keskussairaalat, muut sairaalat <i>Yliopistolliset ja muut keskussairaalat, mielisairaalat, alue-, paikallis- ja laitossairaalat yms.</i>	0611, 0612, 0613	A100		24			
Päiväkirurgiset sairaalat ja vastaavat					36		
Terveyskeskusten vuodeosastot	0610	A105		24			
Terveydenhuollon erityislaitokset (24/7), muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäyttö) Sairaiden tai vammaisten kuntoutukseen keskittyneet kuntoutuslaitokset, toiminta 24/7 Päiväkäyttöiset tilat: lääkäriasemat, neuvolat, hammashoito, terveys- ja mielenterveysasemat, eläinsairaalat, pieneläinklinikat, laboratorio- ja tutkimusrakennukset	0610, 0614, 0619	A110		24			
Vanhainkodit, vammaisten hoitolaitokset, muut huoltolaitosrakennukset <i>Ammatilliset perhekodit ja toimeksiantoperusteiset perhekodit: kts: liitetaulukko B1</i> <i>Päihteiden väärinkäyttäjien hoitolaitokset, invalidien erityishuoltolaitokset</i>	0614, 0620, 0621	A115		24			
Palvelutalot <i>Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa asiakkaalla on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa asiakkaalla on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa. Laitoshoidon A115.</i> <i>Senioritalot ja vastaavat: kts. liitetaulukko B1.</i>	0120, 0130	A120		24*	36		
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet <i>Asumista tuetaan sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla, esim. mt-kuntoutajat</i>	0120, 0130	A125		24*	36		
Muut sosiaalitoimen rakennukset (päiväkäyttö) <i>Suojatyökalorakennukset, vammaisten ja vanhusten palvelukeskukset, päihdehuollon rakennukset yms. päiväkäyttöiset tilat.</i>	0619, 0621	A126				60	
Lasten- ja koulukodit, ensi- ja turvakodit, ympäri vuorokautiset päiväkodit <i>Ammatilliset perhekodit ja toimeksiantoperusteiset perhekodit: kts: liitetaulukko B1</i>	0620, 0810	A130		24*	36		
Vankilat	0630	A131		24			
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset Turvanpaikanhakijoiden vastaanottokeskukset 50 tai yli asiakaspaikkaa alle 50 asiakaspaikkaa	0320, 0321, 0322, 0329	A135		24 24			
Vuokrattavat lomamökit - ja osakkeet <i>Pääasiallisesti liiketoiminnalliseen tarkoitukseen käytettävät lomamökit ja vapaa-ajan asunnot.</i> Lomakylät ja vastaavat Yksittäiset lomamökit, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi	0210, 0211	A140				60	
Leirintäalueet		A141				60	
Asuntolat, muut asuntolarakennukset <i>Rakennukset, joita ei rakennusteknisesti voida lukea asuinrakennuksiin, eivät mm. Sisällä varsinaisia asuntoja vaan yleensä vain asuinhuoneita. Tällaisia voivat olla asuntolat, vanhusten palvelutalot, asuntolohotellit yms.</i> <i>Yhtiöiden, järjestöjen yms. vapaa-ajanviettopaikkojen ja koulutustilojen yhteydessä olevat majoitusrakennukset, parakkimajoitusrakennukset jne. Myös hevos- ja marjatilojen kausiluontoinen majoitustoiminta.</i>	0130	A145				60	

Liitetaulukko A2. Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli+B9:118	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Päiväkodit	0810	A200				60	
alle 25 paikkaa							
25 - 100 paikkaa					24	36	
yli 100 paikkaa							
Yleissivistävät oppilaitokset	0820	A205		24			
alle 100 oppilaan koulut					36		
Keskiasteen oppilaitokset	0830	A210			36		
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	0840, 0841	A215			36		
Muut opetusrakennukset <i>Kansanopistot yms.</i>	0890, 0891	A220				60	

Liitetaulukko A3. Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk	
Liike -ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset	0310, 0311, 0319	A300					120	
alle 400 m ²						60		
400 - 2 499 m ²								
2 500 - 9 999 m ²						36		
Yli 10 000 m ²					24			
Anniskeluravintolat	0330	A305						
alle 50 asiakaspaikkaa						60		
50 - 300 asiakaspaikkaa						36		
yli 300 asiakaspaikkaa, Merlotiin luodaan ER-kohde (erillinen valvontakohde)				24				
Ruokaravintolat	0330	A310						
<i>Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- ja päivällisruokailuun.</i>						60		
Erilliset grillikioskit ja vastaavat							120	
Teatteri -ja konserttirakennukset	0710, 0711	A315						
alle 300 asiakaspaikkaa						60		
300 tai yli asiakaspaikkaa				24				
Kirjastot, museot ja näyttelyhallit	0712, 0713, 0714	A320						
Kirjastot ja museot, joissa alle 50 000 kävijää vuodessa						60		
Kirjastot ja museot, joissa yli 50 000 kävijää vuodessa								
Näyttelyhallit alle 1500 m ²						36	60	
Näyttelyhallit yli 1500 m ²				24				
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	0730, 0731, 0739	A325						
Kirkot						36		
Rakenteellisesti haastavat ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät kirkot						24		
Seurakuntakeskukset ja muut uskonnollisten yhdistysten rakennukset						60		
Muut kokoontumisrakennukset	0720, 0740, 0741, 0742, 0743, 0744, 0749, 0790	A330						
Suurin sallittu henkilömäärä alle 100 henkilöä							120	
Suurin sallittu henkilömäärä 100 - 499 henkilöä							60	
Suurin sallittu henkilömäärä 500 - 5000 henkilöä							36	
Suurin sallittu henkilömäärä yli 5000 henkilöä						24		
Liikenteen rakennukset	0510, 0511, 0512, 0513, 0514, 0520, 0521, 0590	A335						
<i>Esim. pysäköintitalot, maanalaiset pysäköintilaitokset ja muut vastaavat kulkuneuvojen suoja- ja huoltorakennukset, rautatie- ja linja-autoasemat, tietoliikenteen rakennukset ja muut liikenteen rakennukset.</i>						60		
Oletettuun palonkehitykseen perustuvalla mitoituksella suunnitellut kohteet				24				

Liitetaulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Energiantuotannon rakennukset	1010, 1011, 1090, 1091	A400					
alle 200 m2, tapauskohtainen harkinta (esim. jatkuvasti miehitetyt kohteet)							
200 - 1000 m2						60	
yli 1000 m2					36		
Infrastruktuurin kannalta merkittävät							
<i>Myös muut kuin energiahuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne. Myös YTS-kohteet esim. huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot</i> Valvontavälien tarkempi tarkastelu vuoden 2025 aikana.	1010, 1011, 1090, 1091, 1110, 1120	A405		24			
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset	0910, 0911, 0912, 0919	A410					
Kerrosala 300 - 999m2, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi							120
Kerrosala 1 000 - 4 999m2						60	
Kerrosala 5 000 - 14 999m2					36		
Kerrosala 15 000m2 tai enemmän				24			
Teollisuushallit- ja pienteollisuustalot	0920	A415					
Kerrosala 300 - 999 m2, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi							120
Kerrosala 1 000 - 4 999 m2						60	
Kerrosala 5 000 - 14 999 m2					36		
Kerrosala 15 000 m2 tai enemmän				24			
Varastorakennukset	1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215	A420					
Kerrosala 600 - 1 499 m2, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi							120
Kerrosala 1 500 - 9 999 m2						60	
Kerrosala 10 000 m2 tai enemmän					36		

Liitetaulukko A5. Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Maatalousrakennus, AVI:n ympäristölupa	1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1419	A500					
Kanalat, broilerkasvattamot, lihakarjarakennukset ja pihattonavetat, joissa ei ole yläpohjan ontelo					36		
Sikalat ja muut kuin edellä todetut eläinsuojarakennukset				24			
Maatalousrakennus, kunnan ympäristölupa	1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1419	A505				60	
Erilliset viljankuivaamorakennukset, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi	1491	A510					120
Muut maataloustuotantorakennukset <i>Ilmoituskynnyksen alle jäävien mautilojen, ravi- ja ratsastustallien yms. Esim. hevostalli tai maneesi (ilman katsomoa), jossa tarjotaan palvelua ulkopuolisille -> 120 kk. Maatilamajoitusta taikka kausiluontoisesti toimintaan liittyvää majoitusta tarjoavien ravi-, ratsastus- ja marjatilojen tms. valvontaväli määräytyy taulukon A1 mukaan. Kohteet, joissa on katsomollinen maneesi, luokitellaan luokkaan A330, valvontaväli henkilömäärän mukaan. Muiden maataloustuotantorakennusten (kasvihuoneet, turkistarhat, muut maa- ja metsä- ja kalatalouden rakennukset) valvontaväli määritellään tapauskohtaisesti (lähtökohtaisesti 60 kk, pienimuotoinen toiminta 120 kk).</i>	1490, 1492, 1493, 1499	A520	Tapauskohtainen harkinta				

Liitetaulukko A6. Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Toimistot ja työpaikatilat Kerrosala yli 2500 m ² tai kohteessa hätäkeskukseen kytketty paloilmoitin	0400	A600				60	120
Palo -ja pelastustoimen rakennukset	1310, 1311, 1319	A605				60	
Palo -ja räjähdysvaaralliset tilat <i>Myös kohteet, joiden valvontaväli olisi muutoin yli 60 kk.</i>		A615		24			
Jakeluasemat		A616			36		
Kylmät jakeluasemat		A617				60	
Kemikaalivalvontakohteet <i>Mikäli rakennuksen käyttötarkoitus antaa harvemman valvontavälin, sovelletaan tämän kohdetyyppiin mukaista valvontaväliä.</i>		A620					
Turvallisuusselvitys- ja toimintaperiaateasiakirjalaitos (TUKES) <i>Kaikki turvallisuusselvitys- ja toimintaperiaateasiakirjalaitokset tälle kohdetyypille.</i>				24			
Lupalaitos (TUKES) <i>Kaikki lupalaitokset tälle kohdetyypille.</i>					36		
Kemikaali-ilmoitusvelvollinen kohde (PELA) <i>Tätä kohdetyyppiä käytetään mikäli muu kohdetyyppi ei kuvaa toimintaa paremmin. Esisijaisesti käytetään käyttötarkoituksen mukaista kohdetyyppiä.</i>						60	
Kemikaaliratapihat ja satamien kemikaalivarastot				24			
Tukes-luvanvarainen räjähdevarasto						60	
Turvallisuusselvitysvelvollinen räjähdevarasto				24			
Turvetuotantoalueet, ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi		A625					
Alle 40 ha					36		
Yli 40 ha				24			
Kulttuurihistorialliset rakennukset <i>Kulttuurihistorialliset rakennus- ja kokoelmakohteet, joiden valvontaväliä ei ole määritelty muisa luokissa, eikä kohdetta valvota osana muuta kokonaisuutta. Esim. museoviraston rakennusperintörekisterin kohteet. Tapauskohtaisesti voidaan myös arvioida, ettei kohteella ole valvonnallista tarvetta.</i>		A630				60	
Muut rakennukset ja kohteet <i>Edellisiin luokkiin kuulumattomat kohteet, kuten kaivokset, maanalainen rakentaminen, liikennetunneli</i>	999	A635	Tapauskohtainen harkinta				

Liitetaulukko B1. Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Merlot- palotarkastus kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk	
Asuin -ja liikerakennukset <i>Pääkäyttötavaltaan asuinrakennus kuuluu tähän ryhmään, mikäli siinä on A1-A6 käyttötapaluokkiin kuuluvia tiloja. Perusvalvontaväli määräytyy rakennuksen A1-A6 luokkiin kuuluvien käyttötapojen perusteella. Huom! Pientalo, jossa pienimuotoista liiketoimintaa, luokitellaan asuinrakennukset 60 kk (valvotaan paloturvallisuuden itsearviointina).</i>	0120, 0121	B100		24	36	60	120	
Pelastussuunnitteluvolliset asuinrakennukset	0112, 0120, 0121	051					120	
Rakennuksessa hätäkeskukseen kytketty pakollinen paloilmoin ja/tai sammutuslaitteisto		056			36			
Yli 8-kerroksiset asuinrakennukset		057			36			
Erityisryhmien asuinrakennukset <i>Ryhmään kuuluu senioritalot ja vastaavat asuinrakennukset, joissa asukasvalinnan peruste on ikä tai muu ominaisuus, mutta kohteessa ei tarjota palveluja kohteessa toimivan palveluntuottajan/toiminnaharjoittajan toimesta (vrt. liitetaulukko A1)</i>	0110, 0111, 0112, 0120, 0121, 0140	053			36			
Ammatilliset perhekodit <i>AVI-luvalliset kohteet</i>	0110, 0111, 0112	054			36			
Toimeksiantoperusteiset perhekodit	0110, 0111, 0112	055				60		
Pientalot	0110, 0111	05				60		
Vapaa-ajan asuinrakennukset	0210, 0211	052	Turvallisuusviestintä					

Valvontavälien muutokset ja niiden syyt vuodelle 2025

Vuonna 2025: Valvontasuunnitelman kohteisiin ja valvontaväleihin tehtiin kohtalaisen vähän muutoksia vuodelle 2025, sillä vuodelle 2024 tehtiin suuremmat muutokset.

Teollisuus- ja varastorakennukset (A4):

- A400 Energiantuotannon rakennukset:
 - Alle 200 m², tapauskohtainen harkinta (esim. jatkuvasti miehitetty kohteet) → Ei valvota lähtökohtaisesti, mutta käytetään tapauskohtaista harkintaa
- A420 Varastorakennukset jaettiin selkeästi pinta-alan mukaisesti ja määriteltiin pinta-alan mukaan valvontavälit (aiemmin valvottiin kaikki kohteet):
 - Kerrosala 0-599 m² → Ei valvota ollenkaan
 - Kerrosala 600-1499 m² → valvontaväli 120 kk paloturvallisuuden itsearviointi
 - Kerrosala 1500-9999 m² → valvontaväli 60 kk
 - Kerrosala 10 000 m² → valvontaväli 36 kk
- Muut rakennukset (A6):
 - A625 Turvetuotantoalueet → ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointina

Valvontavälien muuttamisen perusteet

Yritys- ja laitoskohteiden sekä asuinrakennusten määräaikaisen valvonnan lähtökohtaiset määrävälit esitetään käyttötavoittain liitteen 1 taulukoissa A1-A6 (yritys- ja laitoskohteet) ja B1 (asuinrakennukset). Taulukon harmaa palkki osoittaa minimi- ja maksimitarkastusvälit ja ohjeellinen tarkastusväli Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluissa on esitetty tarkastusväliä kuvaavalla lukuarvolla. Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin taulukossa A4 ja Seveso-kohteisiin taulukossa A6, sekä sisältää useita erityyppisiä käyttötapoja. Tällöin valvontavälin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa. Mikäli kohde muodostuu useista rakennuksista, määritellään valvontaväli sen rakennuksen mukaan, mistä muodostuu pienin valvontaväli.

Tarkastusvälin muuttaminen tapauskohtaisesti

Yksittäisten kohteiden valvontaväliä voidaan pidentää (+) tai lyhentää (-) lähtökohtaisesta valvontavälistä tapauskohtaisesti. Valvontavälin muuttaminen suositellusta on perusteltava ja kirjattava valvontatietokantaan siten, että perusteluita voidaan tarkastella jälkikäteen. Muutos kirjataan kohteen palotarkastuspöytäkirjan johtopäätöksiin. Valvontavälin muutoksesta voidaan tarvittaessa kirjata myös erillinen päätösasiakirja.

Valvontavälin muuttamisen perusteena voivat olla mm. seuraavat seikat:

1. Turvallisuuskulttuuri

- Puutteellinen turvallisuuskulttuuri (-). Esim:
 - a. Tavanomaista enemmän puutteita palo- ja henkilöturvallisuussäädösten noudattamisessa.
 - b. Havaitut puutteet toistuvat peräkkäisissä tarkastuksissa.
 - c. Poistumisturvallisuusselvityskohteen turvallisuustaso ei vastaa arviointipäätöstä.
 - d. Toistuvat erheelliset paloilmoitukset.
- Tavanomaista parempi turvallisuuskulttuuri (+)
 - a. Vrt. Arvioiva valvontamenetelmän¹ Turvallisuuden suunnittelu -moduulin hyvät käytännöt ja niiden toteutuminen käytännössä.

2. Uhatut arvot ja poikkeukselliset riskit

- Irtaimiston ja/tai rakennuksen arvo poikkeaa merkittävästi ko. valvontaluokassa tavanomaisesta. (+/-)
- Suojaustaso poikkeaa tavanomaisesta (rakentamismääräysten minimitaso). (+/-)
- Palo-osastojen koko poikkeaa tavanomaisesta (rakentamismääräyksistä). (+/-)

¹ <https://www.pelastuslaitokset.fi/julkaisut/arvi/turvallisuussuunnittelu>

- Kohteen laajuus ja geometrinen monimutkaisuus (operatiivisesti haasteelliset kohteet (maanlainen rakentaminen, korkeat rakennukset), monimutkainen paloturvallisuustekniikka, paloluokka P0). (-)
- YTS-kohteet, yhteiskunnallisesti merkittävät kohteet, kunnan toiminnan kannalta kriittiset kohteet. (-)
- Teollisuuden tuotannon toimiala ja palovaarallisuusluokka PVL 2. (-)
- Poikkeuksellisen suuri henkilömäärä käyttötapaan nähden. (-)
- Poikkeuksellisen suuret kulttuuri- tai rakennushistorialliset arvot. (-)
- Tavanomaista suuremman ympäristövahinkoriskit (esim. kemikaalien käsittely pv alueella). (-)
- Pitkä toimintavalmiusaika suhteessa riskeihin. (-)

3. Tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat

Useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia tai läheltä piti -tilanteita samassa kohteessa. (-)